

Rapportering fra krisesentrene 2009

sentio
research
norge

Innhold

SAMMENDRAG	1
FORORD	5
1. INNLEDNING	7
1.1. Formål og historie	7
1.2. Begrepsavklaringer	7
1.2.1. Krisetelefonhenvendelser	7
1.2.2. Dagbrukere og dagsbesøk	7
1.2.3. Beboere og opphold	7
1.2.4. Personer med og uten innvandrerbakgrunn	7
1.2.5. Overgriper eller voldsutøver	8
2. OM STATISTIKKEN	9
2.1. Registreringsskjemaene i 2009	9
2.2. Datainnsamling	9
2.3. Kontroll og revisjon	10
2.3.1. Korrigeringer i datamaterialet	10
2.3.2. Kjønn	11
2.4. Overnattingsdøgn	11
2.4.1. Antall overnattingsdøgn for barn	12
2.5. Person versus tilfelle	13
2.6. Endelig populasjon	13
2.7. Frafallsproblem	14
2.8. Sammenlignbarhet over tid	14
3. BEBOERE PÅ KRISESENTRENE	15
3.1. Antall beboere på krisesentrene i 2009	15
3.2. Beboernes kjønn, alder og sivilstand	15
3.3. Beboernes opprinnelse og språkforståelse	17
3.4. Lengde på opphold ved krisesentrene	17
3.5. Tilknytning til arbeidslivet	18
3.6. Beboere med funksjonsnedsettelse	19
4. OVERGRIPERNE	21
4.1. Beboernes relasjon til overgriperne	21
4.2. Overgripernes kjønn og alder	23
4.3. Overgripernes opprinnelse	24
4.4. Overgripernes tilstand ved overgrepene	24

5. BARN MED MOR PÅ KRISESENTRENE	27
5. 1. Antall barn som var med på sentrene.....	27
5. 2. Barnas alder.....	28
5. 3. Noen flere beboere med barn drar hjem til overgriper	28
5. 4. Bekymringsmelding til barnevern.....	28
6. BEBOERNES SITUASJON VED HENVENDELSEN TIL KRISESENTRENE.....	29
6.1. Mishandlingens varighet.....	29
6. 2. Skader av mishandlingen	30
6. 3. Anmeldelse av overgrepene	31
6. 4. Voldsalarm.....	31
6. 5. Graviditet.....	32
7. KONTAKTEN MED KRISESENTRENE.....	33
7. 1. Hvilke instanser setter beboerne i kontakt med krisesentrene?	33
7. 2. Årsaker til henvendelsene.....	34
7. 3. Bistand fra krisesentrene	35
7. 4. Hvilke instanser henvises beboerne til?.....	37
7. 5. Hvor dro beboerne etter krisesenteroppholdet?	38
8. DAGBRUKERE.....	39
8. 1. Krisesentrenes tilbud på dagtid	39
8.2. Omfanget av dagbrukere	39
8.3. Noen menn blant dagbrukerne	40
8.4. Dagbrukernes opprinnelse	40
8. 5. Dagbrukernes alder.....	41
8. 6. Funksjonshemminger blant dagbrukere	41
8.7. Dagbrukernes sivilstand.....	42
8.8. Dagbrukere med barn	42
8.9. Dagbrukernes relasjon til overgriper	43
8. 10. Årsak til dagsbesøk	44
8. 11. Henvisning til hjelpeinstanser	45
8. 12. Bistand fra krisesenteret	46
9. ORGANISERING OG TILBUD VED KRISESENTRENE.....	47
9. 1. Eie- og leieforhold.....	47
9. 2. Personell.....	47
9. 3. Tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne.....	49
9. 4. Lokaler og belegg	49
9. 5. Tilbud på sentrene	50
REFERANSER	53

VEDLEGG..... 55

- A. Samlestatistikk 2009**
- B. Kommuner som støtter krisesentrene økonomisk 2009**
- C. Krisesentrene i rapporten**
- D. Beboerskjema**
- E. Dagbrukerskjema**
- F. Samleskjema**

Sammendrag

I denne rapporten presenteres statistikk over personer som har overnattet på krisesentrene (beboere) og personer som har kommet på dagsbesøk (dagbrukere) i løpet av 2009. Det presenteres også samlestatistikk om organisering og tilbud ved sentrene.

BEBOERE

Opphold og individer

1878 personer overnattet på et krisesenter i 2009. Disse hadde til sammen 2368 opphold hvor de overnattet minst ett døgn på senteret. Det har vært en økning i antall beboere og opphold sammenlignet med de to siste årene, men i forhold til 2006 er det ingen store forskjeller.

Gjennomsnittlig varighet på et opphold på krisesenteret var ca 30 døgn, omtrent tilsvarende som i 2008. Beboere med innvandrerbakgrunn bodde lengst på krisesenteret, 36 døgn i snitt. For beboere uten innvandrerbakgrunn varte et opphold i snitt 22 døgn. Gruppen av beboere som er utsatt for menneskehandel oppholdt seg i snitt 90 døgn på senteret, mot 28 døgn blant øvrige beboere.

Bakgrunnsinformasjon

Bortsett fra ni menn, var alle beboerne i 2009 kvinner. Året før var det fire menn som bodde på krisesenteret. Det har altså vært en økning i antall mannlige beboere.

Omtrent tre av fire beboere var under 40 år. Syv prosent var over 50 år og 42 prosent var under 30 år.

61 prosent av beboerne har innvandrerbakgrunn, og det har vært en jevn økning i denne andelen de siste årene. Beboere med innvandrerbakgrunn er gjennomgående yngre enn beboere uten innvandrerbakgrunn.

De aller fleste krisesenterbeboerne (69 prosent) i 2009 levde i et parforhold, et mønster som går igjen fra tidligere år.

Kvinner som bor på krisesentrene er i mindre grad yrkesaktive enn kvinner ellers i Norge. Omtrent en tredjedel arbeidet fulltid eller deltid, og en tredjedel mottok stønad/trygd/pensjon. Det var en mye større andel av beboere uten innvandrerbakgrunn (48 prosent) enn beboerne med innvandrerbakgrunn (23 prosent) som mottok stønad/trygd/pensjon.

Syv prosent av beboerne i 2009 hadde en funksjonsnedsettelse. Det var færre med innvandrerbakgrunn (4 prosent) enn etnisk norske (13 prosent) som hadde en funksjonsnedsettelse.

Barn på krisesenteret

51 prosent av beboerne hadde med barn på senteret ved første opphold. Antall barn som var med mor på senteret i 2009 er 1734, mens antallet var 1506 i 2008. Halvparten av barna var i alderen 0-5 år. Det er flere kvinner med innvandrerbakgrunn som har med barn enn kvinner uten innvandrerbakgrunn, henholdsvis 54 mot 45 prosent.

Det ble sendt bekymringsmelding til barnevernet ved 25 prosent av førstegangsoppholdene for beboere med barn under 18 år. Det blir oftere sendt bekymringsmelding til barnevernet når forelderen har innvandrerbakgrunn. Dette gjelder for både for beboere og dagbrukere.

De som hadde med barn på sitt første opphold dro i noe større grad (23 prosent) tilbake til overgriper enn de som ikke hadde med barn (19 prosent).

Overgriperne

96 prosent av beboerne oppga mannlig hovedovergriper. 13 prosent av beboerne oppga flere overgripere. Flere overgripere var mest vanlig blant beboere med innvandrerbakgrunn.

72 prosent av beboerne oppga at overgriperen var samboer eller ektefelle. Denne andelen var større blant beboere med innvandrerbakgrunn (78 prosent) enn etnisk norske (64 prosent). Sistnevnte gruppe oppga noe oftere at overgriper var tidligere ektefelle/samboer, henholdsvis 17 mot ni prosent.

Det er en tendens til at overgriper og den utsatte kvinnen har samme bakgrunn, men tendensen er sterkest for beboere uten innvandrerbakgrunn. 27 prosent av beboere med innvandrerbakgrunn oppga en etnisk norsk overgriper.

Overgriper har en høyere aldersprofil enn de utsatte kvinnene. 51 prosent av beboerne oppga at overgriper var over 40 år, mens kun 25 prosent av beboerne selv var over 40 år.

Overgrepssituasjon

37 prosent av beboerne oppga at overgriper alltid eller av og til var ruspåvirket ved overgrep. Beboere som har vært utsatt for overgrep over lengre tid oppgir i større grad enn andre at overgriper alltid eller av og til var ruspåvirket. Rus var oftere inn i bildet der overgriper var etnisk norsk, sammenlignet med når overgriper hadde innvandrerbakgrunn.

89 prosent av krisesenterbeboerne i 2009 hadde vært utsatt for overgrep gjentatte ganger før de oppsøkte sentrene for første gang. 82 prosent av beboerne oppga psykisk vold og 63 prosent fysisk vold som årsak til at de oppsøkte krisesenteret. Det er en litt større andel av beboerne uten innvandrerbakgrunn som oppga psykisk vold som årsak, mens andelen som oppga fysisk vold er litt større blant de med innvandrerbakgrunn. Syv prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn oppga menneskehandel som årsak til at de har oppsøkt krisesenteret.

Konsekvenser av overgrepet(ene)

Ved 70 prosent av oppholdene oppga beboerne at de hadde fått psykiske skader av overgrepene, mens 36 prosent oppga fysiske skader. Det var flere kvinner uten innvandrerbakgrunn enn kvinner med innvandrerbakgrunn som kun oppga psykiske skader. Videre var det flere kvinner med innvandrerbakgrunn som oppga fysiske skader, i tillegg til psykiske.

Ved 32 prosent av oppholdene ble forholdet anmeldt, enten av beboeren selv, ved offentlig påtale eller annen instans. Det var som oftest beboeren selv som anmeldte (65 prosent). Det var noe mer vanlig å anmelde dersom overgriperen hadde innvandrerbakgrunn.

Henvisning og bistand

27 prosent av beboerne i 2009 oppsøkte krisesenteret på eget initiativ. En av fem ble henvist av politiet og 16 prosent ble henvist til krisesenter av en venn/bekjent.

Ved 83 prosent av oppholdene fikk beboerne bistand i form av støtte og praktisk hjelp. Ved 34 prosent av oppholdene ble det gitt følge til hjelpeapparatet, og 21 prosent fikk barnepass. Generelt blir det gitt mer bistand til beboere med innvandrerbakgrunn enn uten.

Krisesentrene henviste beboerne oftest til advokat (43 prosent) og politi (30 prosent). En del opphold endte også med henvisning til NAV (29 prosent), lege/legevakt (24 prosent), barnevern (17 prosent), og familievernkontor (11 prosent).

Etter oppholdet

43 prosent av oppholdene endte med at beboerne dro til egen bolig (uten overgriper) eller til ny/annen bolig. Ved 20 prosent av oppholdene dro beboeren tilbake til overgriper.

Det var mer vanlig at kvinnene med innvandrerbakgrunn dro tilbake til overgriper enn det var blant kvinner uten innvandrerbakgrunn, henholdsvis 23 mot 16 prosent.

DAGBRUKERE**Dagsbesøk og dagbrukere**

I 2009 kom 2096 personer på ett eller flere dagsbesøk til krisesentrene. Det er rapportert 7546 dagsbesøk ved krisesentrene i 2009. Sammenlignet med individstatistikken i 2008 er dette en økning på 236 dagsbesøk. I 2007 ble det rapportert om 7639 dagsbesøk, 93 flere enn i 2009.

38 prosent av dagbrukerne har aldri har vært i kontakt med noe krisesenter tidligere, mens de fleste enten har vært dagbruker eller beboer ved samme eller et annet krisesenter tidligere. 53 prosent av alle dagsbesøk var av en person som har bodd på et krisesenter tidligere.

De fleste dagbrukerne besøkte senteret på eget initiativ (55 prosent) eller ble henvist fra familie/venn/bekjent (19 prosent).

Bakgrunnsinformasjon

Fire prosent av dagbrukerne var menn.

34 prosent av dagbrukerne var under 30 år, mens 11 prosent var over 50 år.

Det er fortsatt en mindre andel av dagbrukerne som har innvandrerbakgrunn (46 prosent), men denne andelen har økt jevnt de siste årene. Dagbrukere med innvandrerbakgrunn er gjennomgående yngre enn de uten innvandrerbakgrunn.

Seks prosent av dagbrukerne hadde en funksjonsnedsettelse. Også blant dagbrukerne var andelen størst blant etnisk norske, henholdsvis åtte mot fire prosent.

52 prosent av dagbrukerne var aleneboende i 2009.

56 prosent av dagbrukerne hadde hjemmeboende barn over eller under 18 år. I 12 prosent av tilfellene hvor dagbrukeren hadde hjemmeboende barn under 18 år, sendte krisesenteret bekymringsmelding til barnevernet. Også når det gjelder dagbrukere ble det oftere sendt bekymringsmelding når dagbrukeren hadde innvandrerbakgrunn.

Overgriper

47 prosent av dagbrukerne fortalte at overgriperen var ektefelle/samboer, mens 37 oppga tidligere ektefelle/samboer.

78 prosent av de dagsbesøkende oppga psykisk vold som årsaken til besøket på krisesenteret, mens 48 var der på grunn av fysisk vold.

Henvising og bistand

Dagbrukerne ble først og fremst henvist til advokat (30 prosent) eller politi (17 prosent).

95 prosent av dagbrukerne fikk bistand fra krisesenteret i form av samtaler. Videre mottok 28 prosent støtte/praktisk hjelp og 9 prosent fikk følge til hjelpeapparat. Bistand ut over samtale blir oftere gitt ved opphold enn dagsbesøk.

SAMLETALL

Ansatte

Krisesentrene rapporterte i 2009 om 496 ansatte. 31 prosent av de ansatte jobbet i en heltidsstilling og 69 prosent i deltidsstilling. I tillegg ble det rapportert om 331 personer i frivillige vakter. Det har vært en endring i retning av økt antall ansatte, og nedgang i frivillige vakter ved krisesentrene i løpet av de siste tre årene.

Det var til sammen åtte menn i heltidsstillinger, mens 10 menn jobbet i deltidsstilling. De 18 ansatte mennene jobbet til sammen 10 årsverk ved sentrene.

Tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne

24 krisesentre var tilrettelagt for personer med nedsatt bevegelesevne. Syv senter var tilrettelagt for personer med nedsatt synsevne, mens fem var tilrettelagt for brukere med nedsatt hørselsevne. Ni sentre var tilrettelagt for personer med annen funksjonsnedsettelse. Åtte sentre hadde parkeringsplasser for personer med nedsatt funksjonsevne.

Kapasitet

46 av de 50 krisesentrene var bemannet hele døgnet i 2009. 72 prosent (36 av 50) av krisesentrene var fulle i løpet av året.

Antall soverom for beboere varierte fra ett til 26. Halvparten av sentrene hadde tre til fem soverom, og snittet var seks soverom. I gjennomsnitt hadde krisesentrene i 2009 16 sengeplasser til beboere.

Tilbud til barn

31 av sentrene hadde egne ansatte som jobbet med barn. 19 av disse hadde én person som jobbet med barn, mens 12 sentre hadde flere personer. 41 sentre hadde egne tilbud til barn i 2009.

De vanligste tilbudene til barn var enesamtaler (35) og fritidsaktiviteter (34) for barn. Litt under halvparten av alle sentrene hadde tilbud om oppfølging av barn som tidligere hadde bodd ved senteret.

Forord

Arbeidet med krisesenterstatistikken for 2009 er utført av Sentio Research Norge på oppdrag fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Sentio Research Norge har det faglige ansvaret for innholdet i rapporten.

Rapporten omfatter samlestatistikk for alle landets 50¹ krisesentre i 2009, samt beboer- og dagbrukerstatistikk for de sentrene som har levert registreringsskjema. Kapittel 3 til 7 omtaler statistikken som gjelder personer som har overnattet ved krisesentrene. Kapittel 8 tar for seg statistikken som gjelder dagsbesøk. Der det er mulig foretas en sammenligning mellom beboerne og dagbrukerne. Samlestatistikken omfatter antall telefonhenvendelser til sentrene, overnattingsdøgn for beboere og deres barn, antall finansierende kommuner for hvert senter og hvor mange innbyggere det enkelte krisesentret dekker. Hovedtallene fra samlestatistikken for hvert krisesenter presenteres i sin helhet i vedlegg A. Samlestatistikken inkluderer også organisering og tilbud på krisesentrene, noe som blir presentert nærmere i kapittel 9.

Rapporten gir så langt det er mulig det samme tallmaterialet som 2008-statistikken. For å kunne peke på utviklingstendenser blir det i fremstillingen lagt vekt på å se funnene i forhold til tidligere år.

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Sentio Research Norge oppgis som kilde.

Ranita Nersund og Hege Govasmark

Sentio Research Norge

Trondheim

¹ Ytre Helgeland krisesenter ble nedlagt i overgangen 2009/2010 og har ikke levert noen registreringsskjema tilhørende 2009

1. Innledning

1.1. Formål og historie

Formålet med arbeidet har vært å samle inn data knyttet til aktiviteten på landets krisesentre og utarbeide en rapport som beskriver denne aktiviteten.

Årets rapport er den andre som er utarbeidet av Sentio Research Norge. Tidligere har SSB utarbeidet tre rapporter, mens Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress utarbeidet tilsvarende rapporter for årene 2003 og 2004 (Jonassen, 2004; Jonassen, 2005; Lien og Nørgaard, 2006; Kleven og Lien, 2007; Hirsh og Nørgaard 2008).

1.2. Begrepsavklaringer

1.2.1. Krisetelefonhenvendelser

Krisesentrene er i sine registreringer bedt om å skille mellom telefonhenvendelser som gjelder krisesituasjoner og de som gjelder andre henvendelser. Med begrepet krisetelefoner forstås henvendelser der kontakten opprettes for første gang mellom en bruker og krisesenteret, eller kontakt fra privatpersoner eller offentlige kontakter på vegne av brukeren. I tillegg blir krisesentrene bedt om å registrere hendelser der nye situasjoner er oppstått, selv om brukeren har vært i kontakt med krisesentret tidligere.

1.2.2. Dagbrukere og dagsbesøk

Personer som henvender seg til krisesentrene på dagtid omtales som dagbrukere. Dette kan både være personer som tidligere har bodd på sentret og personer som ikke har vært i kontakt med et krisesenter tidligere. Med dagsbesøk menes brukernes oppmøte på sentrene for å motta råd eller ulike former for oppfølging og/eller bistand fra krisesentret. I statistikken vil dagbrukere være opplysninger basert på det første dagsbesøket i rapporteringsåret (2009), mens dagsbesøk vil være alle dagsbesøkene som er registrert med et dagsbesøkskjema i løpet av året.

1.2.3. Beboere og opphold

Personer som overnatter på krisesentrene en eller flere netter omtales som beboere. I statistikken vil beboere være opplysninger basert på det første oppholdet på krisesenteret i rapporteringsåret (2009). Opphold vil være de gangene beboerne har vært på sentrene i løpet av året, registrert med et beboerskjema for hvert opphold.

1.2.4. Personer med og uten innvandrerbakgrunn

Med innvandrerbakgrunn menes at vedkommende enten er født i utlandet eller er født i Norge av to utenlandsfødte foreldre (sistnevnte gruppe kalles også for etterkommere), jf SSBs definisjon av innvandrerbefolkningen². Det er spurt etter hvorvidt en eller begge av brukerens foreldre er født i utlandet. Når det er krysset av for at begge foreldrene er født i utlandet, blir brukeren kodet til å ha innvandrerbakgrunn. Dette er samme fremgangsmåte som i 2008, men litt annerledes sammenlignet med 2007. Skjemaet var annerledes utformet i 2007, men i følge retningslinjene for utfylling er imidlertid definisjonen på innvandrerbakgrunn den samme.

Personer med innvandrerbakgrunn kan være norske statsborgere, og derfor brukes ikke begrepet "norsk" i denne rapporten. Den korrekte begrepsbruken i forbindelse med krisesenterbrukernes opprinnelse er

² <http://www.ssb.no/innvandring/>

henholdsvis "beboere/dagbrukere med innvandrerbakgrunn" og "beboere/dagbrukere uten innvandrerbakgrunn". Enkelte steder vil det også bli brukt "Innvandrerkvinner".

1.2.5. Overgriper eller voldsutøver

Begrepene overgriper eller voldsutøver brukes i omtalen de personene som har medvirket til at personer søker hjelp på krisesentrene. Dette på tross av at ikke alle brukere har oppgitt å være utsatt for vold eller seksuelle overgrep.

2. Om statistikken

2.1. Registreringsskjemaene i 2009

Statistikkføringen i 2009 er i all hovedsak lik 2008. Det er imidlertid gjort noen justeringer på både dagbrukerskjema og beboerskjema som presenteres nedenfor.

- Svarkategorien "ingen kommunetilhørighet" er lagt til spørsmålet om hvilken kommune brukeren kommer fra. Dette ble gjort fordi brukere kan være asylsøkere/flyktninger eller utsatt for menneskehandel, og følgelig ikke har noen direkte kommunetilhørighet.
- Det er lagt til et spørsmål om krisesenteret har sendt bekymringsmelding til barnevernet i de tilfellene dagbrukeren eller beboeren har barn under 18 år.
- På spørsmålet om relasjon til overgriper skilles det i 2009 mellom kategoriene "sønn/datter" og "annet familiemedlem". I 2008 var dette i samme kategori.
- På spørsmålet om henvisning til krisesenteret er det i 2009 lagt til svarkategorien "overgrepsmottak". Sosialkontor er endret til NAV på dette spørsmålet.
- På spørsmålet om årsak til henvendelsen er kategorien "utsatt for menneskehandel"³ lagt til i 2009. Slike tilfeller ble registrert under kategorien annet i 2008.
- Beboere som ikke har voldsalarm blir spurt om de skal søke om dette. I 2009 er kategorien "vurderer å søke" lagt til, mens det bare var mulig å svare "ja" og "nei" i 2008.
- Når det gjelder spørsmål om hvilke instanser/institusjoner brukerne er henvist til, er trygdekontor og sosialkontor erstattet med NAV i 2009.
- På dagbrukerskjema er det i 2009 presisert at det kun er førstegangs dagbrukere ved senteret som skal registreres med fullstendig skjema. Det er derfor gjort tilpasninger på spørsmål som omhandler tidligere kontakt med krisesenter. I 2008 skulle alle dagsbesøk registreres med fullstendig skjema. Alle opphold ved senteret, også der beboeren tidligere har vært på senteret, skulle registreres med fullstendig beboerskjema i 2009. Dette ble også gjort i 2008.

Endringer på samleskjema

Spørsmålene om antall opphold for kvinner, menn og barn er fjernet fra samleskjemaet i 2009. Spørsmål om antall beboere med nedsatt funksjonsevne er også tatt bort. Disse spørsmålene er fjernet fra samleskjemaet fordi opplysningene er å finne i individstatistikken.

2.2. Datainnsamling

I 2009 ble det for første gang benyttet en webbløsning for registrering av aktiviteten på landets krisesentre. Hvert krisesenter fikk utdelt et brukernavn og passord for hver type skjema (dagbruker, beboer og samleskjema) for å logge seg inn og registrere opplysninger. Sentrene fylte først ut et papirskjema, enten i

³ Menneskehandel, organisert handel med mennesker, innad i et land eller over landegrenser, med den hensikt å utnytte dem f.eks. i tvungen prostitusjon eller for andre seksuelle formål, tvangsarbeid/slaveri, krigstjeneste eller organsalg. De som står bak handelen, oppnår kontroll gjennom utilbørlig atferd som bruk av vold, trusler og ved å utnytte ofrenes sårbare situasjon. ROSA-prosjektet ble opprettet i 2005 og drives av Krisesentersekretariatet. ROSA står for Reetablering, Oppholdssted, Sikkerhet og Assistanse. Prosjektet gir hjelp til kvinner utsatt for menneskehandel, blant annet tilbud om opphold på krisesenter. For mer informasjon, se prosjektets egen nettside: www.rosa-help.no.

kontakt med brukeren eller etter at et opphold/besøk hadde funnet sted. Etter at papirskjema var utfyllt ble svarene registrert på web. Løsningen gjorde det mulig for hvert enkelt senter å få tilgang til statistikk på sine tall i løpet av registreringsåret.

Frist for innrapportering av tall for 2009 var 20. januar 2010. Etter at data var gjennomgått og kvalitetsjekket, fikk krisesentrene en tabellrapport for sitt senter.

Det var til sammen 51 krisesenter i 2009, hvorav Ytre Helgeland krisesenter ble nedlagt på slutten av året. Ytre Helgeland krisesenter leverte verken dagbruker, beboer eller samleskjema. Øvrige senter leverte alle skjematypene, bortsett fra krisesenteret i Sauda og Omland som ikke hadde noen dagbrukere og dermed ikke leverte dagbrukerskjema.

2.3. Kontroll og revisjon

Revisjon og kontroll av data er viktig for å sikre kvaliteten. Det er imidlertid umulig å sikre at alle data er korrekte. Det må foretas en avveining av hvor mye som kan rettes. For mye revisjon kan medføre nye feil i datasettet. Når det gjelder krisesenterstatistikken er det i utgangspunktet lagt opp til liten revisjon av det innkomne datamaterialet. En overgang til registrering på web har gjort at en del tidligere feilkilder har blitt mindre. På web er det innstillinger som gjør det mulig å kun sette ett kryss på spørsmål hvor det kun skal krysses for ett alternativ. I 2008 var det flere tilfeller hvor sentrene hadde satt flere kryss på spørsmål hvor det skulle være ett svar. På web vil også tall og tekst bli nøyaktig registrert, og det er ikke risiko for feillesing i scanningen. Det blir også en ekstra gjennomgang av skjema når de først fylles ut på papir og deretter legges inn på web, noe som kan bidra til å heve kvaliteten av data.

Hvert skjema har et unikt skjemanummer som tastes inn på web når skjemaet registreres. Dette gjøres for at det skal være en link mellom det fysiske papirskjemaet og det skjemaet som registreres på web. På denne måten har det vært mulig å avdekke feilkilder i datamaterialet, som for eksempel at samme skjema registreres flere ganger. Sentrene har også hatt mulighet til melde registreringsfeil ved å oppgi hvilket skjemanummer feilen gjelder, slik at det kunne rettes i etterkant.

2.3.1. Korrigeringer i datamaterialet

Rådata for dagbrukere og beboere ble gjennomgått etter fristen for å registrere skjema på web. Det ble først og fremst undersøkt om noen skjemanummer var registrert mer enn en gang i datasettet. Det viste seg å være en god del dobbeltregistreringer, og ved identiske registreringer ble det ene skjemaet slettet. Det var også tilfeller hvor det både var registrert et ferdig utfyllt skjema, samt et som var halvt utfyllt med samme skjemanummer. Skjemaet som var fullført ble da beholdt. I tilfeller hvor det ikke var åpenbart hva som var skjedd, for eksempel når samme skjemanummer var registrert to ganger med ulike svar på spørsmålene, ble det tatt direkte kontakt med sentrene for å avdekke årsaken. I noen tilfeller viste det seg at det dreide seg om ulike besøk eller opphold der det ved en feil var blitt tastet inn likt skjemanummer. I andre tilfeller dreide det seg om ett feilregistrert skjema. De aller fleste tilfellene ble oppklart på denne måten. I tilfellene der vi ikke fikk en oppklaring, er begge registreringer beholdt når de var ulike, da det antas at det dreier seg om ulike besøk/opphold. I øvrige tilfeller der registreringene var svært like ble det skjemaet som var mest fullført eller registrert sist beholdt. Det ble også foretatt endringer i datamaterialet etter tilbakemelding fra sentre om feilregistreringer eller konkrete skjema som skulle slettes. Til sammen ble 292 dagbrukerregistreringer og 147 beboerregistreringer slettet.

På samleskjema er det foretatt korrigeringer der sentrene hadde oppgitt årsverk i prosenter i stedet for i antall.

Det kan ikke garanteres for at datamaterialet er uten feil. Data er imidlertid gjennomgått nøye og forsøkt kvalitetssikret ved hjelp av nevnte strategier. Etter en revisjon av data fikk sentrene en senterrapport og

en frist for å melde tilbake om eventuelle feil. Det kom betraktelig færre tilbakemeldinger om feilkilder i datamaterialet i 2009 enn 2008. Dette tyder på at en overgang til registrering på web alt i alt har bedret datakvaliteten.

Etter revisjon av data ble det laget en fil for hver skjematype: Dagbruker, beboer og samleskjema.

2.3.2. Kjønn

Mange krisesentre tar ikke i mot mannlig beboere. Variabelen er derfor undersøkt nøye ved å ta kontakt med de enkelte krisesentrene som har oppgitt menn i individstatistikken. Vi kom frem til at antallet registrerte mannlige beboere var korrekt. I 2009 er det ni menn som har besøkt krisesentre. Disse er fordelt på tre sentre, og har til sammen 9 opphold.

2. 4. Overnattingsdøgn

Antall overnattingsdøgn for beboerne kan regnes ut på to måter. Den ene er å se på differansen mellom ankomst og utflyttingsdato. Den andre er å se på totalt antall overnattingsdøgn som hvert senter har oppgitt på samleskjemaet. En svakhet ved å bruke dato for å regne ut døgn, er at avbrudd i opphold ikke fanges opp, for eksempel helger hvor kvinnen ikke er på senteret. Siden kvinnen likevel opptar plass på sentret, er det mest hensiktsmessig å benytte datoer angitt på skjemaene ved utregning av antall overnattingsdøgn. Det er hovedsakelig brukt samme metode som i 2008 for å korrigere datoer.

Oppsummert er revisjon av datoer for 2009 gjort etter følgende kriterier:

- Ved til sammen 97 opphold har beboeren ikke godtatt registrering. I disse tilfellene er det ikke fylt ut ankomst og utflyttingsdato, og vi kan derfor ikke beregne antall overnattingsdøgn for disse oppholdene.
- 23 skjema hadde ikke registrert årstall på ankomstdatoen, kun på utflyttingsdatoen. På disse er årstallet for ankomst satt til 2009.
- På 2 skjema er det ikke oppgitt årstall på utflyttingsdato, kun dag og måned. Her er årstallet satt til 2009.
- På 4 skjema er det ikke oppgitt noen utflyttingsdato, kun ankomstdato. Her antas det at beboeren har bodd på senteret ut året. Tilsvarende er gjort i krisesenterstatistikken for 2008.
- 13 skjema hadde utflyttingsdato etter 2009. Her er utflytting satt til 1.1.2010, tilsvarende prosedyre som i 2008.
- På ett skjema var ankomstdag ikke oppgitt, og 4 skjema hadde ikke oppgitt ankomstmåned. Disse oppholdene er gitt ett døgn, da det ikke er mulighet for å avdekke hva som er rett tidspunkt for ankomst.
- 13 skjema har utflyttingsdato før ankomst. Dette er endret ut fra en antagelse om at de som registrerte skjemaet kan ha byttet om datoene når de registrerte ankomst og utflytting.
- 39 skjema hadde ankomstdato og utflyttingsdato på samme dag. Disse er registrert med ett overnattingsdøgn, samme prosedyre som i 2008.

Sammenligningen nedenfor viser differansen mellom døgn regnet ut ved hjelp av individstatistikken og ved hjelp av samlestatistikken. Det er et betraktelig mindre avvik i år enn det har vært tidligere år⁴. Det er

⁴ Oslo krisesenter rapporterte inn et totalt antall overnattingsdøgn på samleskjema som avvek med den registrerte individstatistikken. Etter å ha sendt rådata med registrert dato for ankomst og utflytting til senteret, ble det antatt at tallene i individstatistikken var mest riktig. Dette er også oppdatert på samleskjemaet for Oslo krisesenter.

registrert noe flere døgn på samlestatistikken enn på individstatistikken, og dette kan skyldes at det ikke var godtatt registrering på 97 av oppholdene, og følgelig ikke registrert antall overnattingsdøgn på disse.

Både samlestatistikken og individstatistikken viser en økning i antall overnattingsdøgn, sammenlignet med to siste år.

Sammenligning av antall døgn: Individstatistikk og samleskjema:

2009:

Samleskjema: 69030

Individstatistikk: 68403

Differanse: 627

2008

Samleskjema: 64181

Individstatistikk: 67831

Differanse 2008: 3650

2007

Samlestatistikk 2007: 61214

Individstatistikk 2007: 62509

Differanse 2007: 1295

2. 4. 1. Antall overnattingsdøgn for barn

Enkelte av sentrene har hatt problemer med å registrere barn og antall døgn barna bor på krisesenteret riktig. Tilsvarende revideringer som i fjor er gjort der dette er ført feil eller inkonsekvent:

- I noen tilfeller er det fylt ut antall barn på spørsmål 10 (antall barn som har bodd kortere tid enn beboer) uten at det er registrert antall døgn for disse barna på spørsmål 11. Disse barna blir da registrert med 0 døgn. Dette gjelder i 83 tilfeller.
- I de tilfellene der det er skrevet 0 (eller ikke oppgitt antall) barn på spørsmålet om antall barn som har vært på senteret kortere tid enn beboer, men samtidig fylt ut døgn på spørsmål 11, har vi valgt å la svaret på spørsmål 10 være førende. Det vil si at det da blir regnet som om alle barna som var med til senteret (registrert i spørsmål 9) bodde der under hele oppholdet. Dette gjelder i 25 tilfeller.
- I 55 tilfeller er det registrert at ingen barn er med til senteret eller at færre barn er med til senteret enn det som er svart i spørsmålet om antall barn som bodde der kortere tid enn beboer. I fire av tilfellene er det oppgitt antall døgn for disse barna, og døgnene telles med. For øvrige er det ubesvart eller registrert 0 døgn. Disse barna blir ikke med i statistikken der barna er fordelt på alder, men de er med i variabelen som beregner totalt antall barn som er med til senteret. Det antas da at det er glemt å føre barn som bodde færre døgn enn beboer på spørsmålet om totalt antall barn med til senteret.

I tillegg til individstatistikken er det også ført antall overnattingsdøgn for barn i samlestatistikken. Nedenfor er differanse mellom disse registreringene presentert. Det er noen flere registrerte døgn på barna i individstatistikken. Dette kan muligens skyldes at ikke alle barna ble telt med i summeringen av overnattingsdøgn for barn på samleskjema, eller at det i individstatistikken er glemt å trekke fra døgn hvor barnet ikke bodde hos mor på krisesenteret.

Antall overnattingsdøgn barn:

Individstatistikk: 53155

Samlestatistikk: 53004

Differanse: 151

2. 5. Person versus tilfelle

For å skille mellom person versus tilfelle blant beboere, er det tatt utgangspunkt i spørsmål om det er beboerens første opphold ved krisesenteret i 2009. Ved 2213 opphold har beboeren godtatt registrering, og av disse mangler 58 skjema (2,6 prosent) opplysninger om dette.

For å skille mellom personer og opphold for beboere, er samme prosedyre som i 2008 og 2007 benyttet for at data skal være sammenlignbar. Ved å benytte denne metoden må man imidlertid være oppmerksom på at personer som bor på flere krisesenter i løpet av samme år vil bli registrert som flere personer, en for hver gang det er et førstegangsopphold på nytt senter. Person må således tolkes som individer som oppholder seg på det aktuelle senteret for første gang. Dette innebærer at alle sentrene får med sine førstegangsopphold som personer. I 92 tilfeller er det krysset av for både førstegangsopphold ved dette senteret og at de har vært beboer på et annet senter i samme år. Disse telles da med som personer.

For å skille mellom person versus tilfelle blant dagbrukere, er det i 2009 benyttet et konkret spørsmål om de har vært dagbruker ved det aktuelle senteret tidligere i 2009. Dette spørsmålet er stilt til de som oppgir at dagbrukeren har vært i kontakt med dette eller annet krisesenter tidligere. I 2008 ble variabelen om første kontakt konstruert ut fra sammenslåing av flerkryss-spørsmål om tidligere kontakt. Ved 7356 av besøkene har dagbrukeren godtatt å bli registrert. Ved 250 (3,4 prosent) av disse tilfellene er det svart at man ikke vet om dagbrukeren har vært i kontakt med krisesenter tidligere. Til sammen 2096 besøk senteret for første gang og regnes således som personer i statistikken. På samme måte som for beboere vil hvert førstegangsopphold på ett senter telles med som personer. Det er imidlertid kun 11 av dagbrukerne med førstegangsbesøk som har besøkt andre krisesentre.

2. 6. Endelig populasjon

Basert på revisjon av de mottatte skjemaene blir antall personer og tilfeller som er med i rapporten presentert i tabellen nedenfor.

Tabell 1: Antall brukere og opphold/besøk på krisesentrene i 2008.

	Personer	Tilfeller
Dagsbesøk 2009	2096	7546 ⁵
Beboer 2009	1878	2368 ⁶

Tabeller som presenteres i rapporten viser svarfordelingen for brukere (beboere/dagbrukere). Andelen ubesvart varierer mellom ulike spørsmål og antall respondenter som ligger til grunn for det enkelte spørsmål i tabellene (N) og vil derfor variere mellom tabellene. Under hver tabell er det angitt hvor mange som mangler svar på det enkelte spørsmål. Der hvor tall kun er kommentert i teksten vil det fremgå av tekst eller fotnoter hva N er. Ved 97 av oppholdene og 190 av dagbesøkene har brukeren ikke godtatt registrering og er følgelig ikke med i analysen av noen spørsmål i skjemaet. Disse er ikke inkludert i andelen "ubesvart", som viser til andelen som skulle ha besvart spørsmålet, men som ikke har gjort det. Tidligere år ble det ofte fylt ut skjema selv om brukeren ikke hadde godtatt registrering, men dette er altså ikke mulig i år grunnet filter i webskjema.

I kapitlene om både beboerne og om dagbrukerne på landets krisesentre vil det bli skilt mellom brukere med og uten innvandrerbakgrunn, foruten en kolonne for totaltall. Kolonnen for totaltall inneholder også dem som har svart "vet ikke" eller latt være å svare på spørsmålet om innvandrerbakgrunn, men som har svart på det øvrige spørsmålet i tabellen.

⁵ Det mangler opplysning om første besøk i 440 tilfeller, inkludert tilfeller som ikke har godtatt registrering

⁶ Det mangler opplysning om første opphold i 155 tilfeller, inkludert tilfeller som ikke har godtatt registrering

Leseren vil også finne at prosentsummene i enkelte tabeller ikke alltid stemmer med summene av de ulike kategoriene. Dette skyldes at enkelte spørsmål tillater avkryssing for mer enn en kategori, noe som medfører at summene overstiger 100 prosent. Disse sumtallene blir ikke presentert i tabellene. På enkelte spørsmål er det mulig å skrive inn åpne svar, dette er ikke kodet i tabellene, men ligger i kategorien "annet".

2. 7. Frafallsproblem

Flere av skjemaene har vært mangelfullt utfylt. Ved en overgang til registrering på web er det forsøkt å redusere frafallsproblemet. Dette er blant annet gjort ved at enkelte spørsmål er obligatorisk å krysse på for å komme videre i skjemaet. Dette gjelder imidlertid ikke alle spørsmål og det er fremdeles skjema som er mangelfullt utfylt. Hvor mange personer/tilfeller det mangler opplysning om for de ulike spørsmålene kommer frem i en fotnote under hver tabell. Sammenlignet med tidligere år er frafallsproblemet blitt mindre. På web er det også mindre mulighet for inkonsekvent utfylling. Det er brukt filter i skjema, slik at eksempelvis spørsmål om språk og tolk kun kommer opp til de som har krysset av for at begge foreldre er født i utlandet.

138 beboere var registrert med "vet ikke" eller hadde ubesvart på spørsmålet om landbakgrunn i 2008. Antallet er 43 i 2009. Brutt ned på bakgrunn er de som har ubesvart på landbakgrunn ikke med. I totaltallene i tabellene er derimot også de som ikke har svart på landbakgrunn, men som har svart på det andre spørsmålet i tabellen inkludert. På denne måten er det forsøkt å minske problemet med frafall på dette spørsmålet.

Tidligere har det vært et problem at sentrene ikke har registret dagbrukerne med fullstendig skjema. På dagbrukerskjema i år er det kun krav om fullstendig utfylling for de som besøker senteret for første gang. Analysene for dagbrukere vil derfor i hovedsak være basert på første dagsbesøk (personer). Dette har også vært gjort tidligere år.

2. 8. Sammenlignbarhet over tid

Rapportering fra krisesentrene 2009 er den sjuende i rekken som viser aktiviteten ved landets krisesentre, og gir dermed grunnlag for å trekke sammenligninger over flere år. Det har underveis blitt gjort endringer på skjemaene, men hovedtrekkene er beholdt. I rapporten for 2009 benyttes tabeller som viser resultatene for både 2007, 2008 og 2009, hvor disse er sammenlignbare.

3. Beboere på krisesentrene

3. 1. Antall beboere på krisesentrene i 2009

Antall personer som bodde på krisesentrene - det vil si personer som hadde minst en overnatting - viser en økning fra 1746 i 2008 til 1878⁷ i 2009. I 2007 var antallet beboere 1797 og i 2006 var det 1899. Antallet beboere er altså relativt stabilt. Økningen gjelder i forhold til de to siste årene, mens antallet er relativt likt 2006.

Det er også en liten økning i antall opphold fra 2008. I 2009 er det registrert 2368 opphold, mot 2257 i 2008. I 2007 var det registrert 2231 opphold, mens antallet i 2006 var 2387. Også her er økningen i forhold til to siste år, men ikke sammenlignet med 2006.

Personer med innvandrerbakgrunn er fortsatt overrepresentert som beboere på krisesentrene. I 2009 hadde 61,3 prosent av beboerne innvandrerbakgrunn⁸. Denne økningen har vært jevn de siste årene. I 2006 var andelen på 56 prosent, mens den i 2003 var nede på 45 prosent.

Av de 1878 personene som overnattet på krisesentrene i 2009, hadde 414 (22 prosent) overnattet på dette eller annet krisesenter tidligere år, omtrent tilsvarende prosentandel som i 2008.

I 2009 oppga 1070 personer (57 prosent) at de ikke har vært i kontakt med noe krisesenter tidligere. Denne andelen var på 53 prosent i 2008, mens årets andel er omtrent lik som i 2007. Det er altså relativt vanlig at man ikke er i kontakt med noe krisesenter før første opphold.

Noen av beboerne hadde vært dagbrukere enten ved samme senter eller et annet senter før de kom for å overnatte. Til sammen 229 personer (12 prosent). I 2008 var andelen på 10 prosent, mens den var 11 prosent i 2007. Tallene er altså stabile.

3. 2. Beboernes kjønn, alder og sivilstand

Krisesentrene skal primært være et tilbud til mishandlede kvinner. Mange av sentrene, hovedsakelig de som hører til under Krisesentersekretariatet, tar ikke imot menn til overnatting. Likevel gir de fleste råd til menn på telefon.

For 2009 viser altså individstatistikken 1878 beboere (med første opphold) på krisesentrene. I statistikken er det ni menn fordelt på tre krisesenter. I 2008 var det fire menn som bodde på krisesentre, og det har altså vært en økning i antallet mannlige beboere.

På grunn av det lave antallet mannlige beboere skilles ikke menn ut som egen kategori i tabellene. I deler av analysen blir begrepet kvinner brukt om alle de 1878 beboerne. Dette er gjort for å forenkle fremstillingen.

⁷ På 97 av skjemaene hadde beboeren ikke godtatt registrering og vi vet derfor ikke om disse skal telles som personer eller tilfeller.

⁸ På 43 av skjemaene mangler det opplysning om bakgrunn og disse er ikke med i prosenteringen.

Tabell 2: Beboernes alder ved første opphold etter opprinnelse. 2007 - 2009. Prosent.

Alder	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Under 18 år	2	2	2	1	1	2	2	2	1
18-29 år	37	39	40	28	28	28	44	48	47
30-39 år	33	31	33	29	28	31	36	32	35
40-49 år	19	20	18	28	26	25	13	16	13
50-59 år	7	7	5	10	12	9	5	3	3
Over 60 år	2	2	2	4	5	5	1	1	1
Antall svar (N)	1766	1716	1865	745	647	709	1021	944	1115

2007: I alt 1797 beboere, men av disse hadde 20 ukjent alder og 15 ukjent opprinnelse. Fire personer manglet begge opplysningene.

2008: I alt 1746 beboere, men av disse hadde 30 ukjent alder og 138 ukjent opprinnelse. 13 personer manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere, men av disse hadde 13 ukjent alder og 43 ukjent opprinnelse. To personer manglet begge opplysningene.

Aldersfordelingen blant beboere på krisesentrene har vært relativt stabil fra 2003 til 2009. Fortsatt er omtrent tre av fire krisesenterbeboere under 40 år. Syv prosent er over 50 år og andelen beboere under 30 år ligger på 42 prosent. Det er en tendens til litt færre eldre beboere i 2009, sammenlignet med 2008.

Beboere med innvandrerbakgrunn er gjennomgående yngre enn beboere uten innvandrerbakgrunn. Blant beboere med innvandrerbakgrunn er 48 prosent under 30 år, mens denne andelen er 31 prosent blant beboere uten innvandrerbakgrunn. Mønsteret er relativt likt som i 2008. 39 prosent av kvinnene uten innvandrerbakgrunn er 40 år eller eldre, mens andelen er på 17 prosent blant kvinnene med innvandrerbakgrunn. Tilsvarende andeler i 2008 var henholdsvis 43 og 20 prosent.

Tabell 3: Beboernes sivilstand ved første opphold etter opprinnelse. 2007 – 2009. Prosent.

Sivilstand	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Enslig	19	20	21	20	18	23	18	21	20
Samboende	22	20	21	40	34	37	10	10	9
Gift/registrert partner	44	48	48	23	34	27	60	60	61
Separert	6	4	5	5	4	4	7	4	5
Skilt	4	3	3	4	3	3	4	3	3
Flyttet fra samboer	4	3	3	7	6	5	2	2	1
Enke/enkemann	1	0,5	0,8	1	0,9	1	1	0,2	0,4
Antall svar (N)	1757	1720	1 847	742	651	701	1015	946	1108

2007: I alt 1796 beboere, men av disse hadde 21 ukjent sivilstand og 14 ukjent opprinnelse. Fire beboere manglet begge opplysningene.

2008: I alt 1746 beboere, men av disse hadde 26 ukjent sivilstand og 138 ukjent opprinnelse. 15 beboere manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere, men av disse hadde 31 ukjent sivilstand og 43 ukjent opprinnelse. Fem beboere manglet begge opplysningene.

De aller fleste krisesenterbeboerne i 2009 levde i et parforhold, enten i form av samboerskap eller som gift/registrert partner. Det er svært små forskjeller sammenlignet med 2008.

Blant kvinner uten innvandrerbakgrunn er det en økning i andelen som er enslig eller samboer, mens det er en nedgang i andelen som er gift/registrert partner sammenlignet med 2008. I forhold til 2007 er andelen samboere litt lavere og andelen gift/registrert partner litt høyere.

Det er betraktelig flere som er gift/registrert partner blant beboerne med innvandrerbakgrunn. Motsatt er det en mye større andel blant kvinner uten innvandrerbakgrunn som lever i samboerskap. Samlet er 70 prosent av kvinnene med innvandrerbakgrunn gift eller lever i samboerskap, mot 64 prosent av de uten innvandrerbakgrunn. Sistnevnte gruppe har en litt høyere andel enslige enn det som er tilfelle blant beboere med innvandrerbakgrunn.

3. 3. Beboernes opprinnelse og språkforståelse

Som nevnt tidligere i kapittelet har majoriteten av beboerne på krisesentrene innvandrerbakgrunn, 61 prosent totalt. Andel beboere med innvandrerbakgrunn varierer fra 0 til 100 prosent mellom de enkelte sentrene. På 33 av krisesentrene hadde minst halvparten av beboerne innvandrerbakgrunn. Dette gjaldt 28 krisesenter i 2008. På ni senter er innvandrerandelen 70 prosent eller mer, mens syv senter har en innvandrerandel under 30 prosent.

Blant beboerne med innvandrerbakgrunn var det 25 prosent som ikke snakket norsk, mens 33 prosent snakket litt norsk. De øvrige snakket godt norsk⁹. Fire prosentpoeng flere snakket litt norsk, mens fire prosentpoeng færre snakket godt norsk, sammenlignet med 2008.

Tolk ble benyttet i 25 prosent av tilfellene¹⁰, mens ti prosent hadde behov for tolk uten at dette ble benyttet. Andelen som benyttet tolk er fire prosentpoeng høyere i 2009 enn 2008, mens andelen som hadde behov for tolk uten at dette ble benyttet er nokså lik.

3. 4. Lengde på opphold ved krisesentrene

Krisesentrene er i utgangspunktet ment å være et tilbud for kvinner og deres barn i en akuttsituasjon. Mange sentre har regler om hvor lenge beboerne kan oppholde seg der, for eksempel på tre måneder. Visse brukergrupper benytter imidlertid overnattingstilbudet over en lengre periode, på grunn av særlige forhold knyttet til bakgrunn eller mishandling. Lengden på oppholdet kan også være avhengig av boligmarkedet lokalt eller boligtilbudet fra kommunene.

I beregningene nedenfor ligger individstatistikken til grunn. Som tidligere nevnt har denne et lite avvik fra samlestatistikken og inkluderer heller ikke de 97 beboerne som ikke har godtatt registrering.

Totalt overnattet beboerne 68403 døgn gjennom 2008, et snitt på 30 døgn for hvert opphold. Dette er omtrent likt som i 2008. De fire mannlige beboerne bodde til sammen 154 døgn på krisesenter, noe som er en økning fra 59 døgn for menn i 2008. I 2009 var det 399 (18 prosent) opphold som varte i kun ett døgn. 27 prosent varte fra to til syv døgn, mens øvrige opphold varte i 8 døgn eller mer. Seks opphold varte hele året. Her er det store forskjeller mellom sentrene, fra fem døgn til mer enn 70 døgn i snitt for hvert opphold.

Beboere med innvandrerbakgrunn bor lengre på krisesentrene enn beboere uten innvandrerbakgrunn. I snitt varer deres opphold i 36 døgn, mens snittet er på 22 døgn blant dem uten innvandrerbakgrunn. Dette er tilsvarende resultater som i 2008. En forklaring på at kvinner med innvandrerbakgrunn bor lengre kan være at det er vanskeligere for dem å finne alternativ bolig. Det er også beboere av utenlandsk opprinnelse som er ofre for menneskehandel, og Krisesentersekretariatet har gjennom et eget prosjekt vist at disse kvinnene har lengre botid på krisesentrene (Krisesentersekretariatet, 2008). I tabell 5 er beboere som er utsatt for menneskehandel skilt ut som en egen gruppe, og tabellen viser at denne gruppen bor relativt mye lengre på krisesenter enn øvrige beboere, i snitt 90 mot 28 døgn.

⁹ Opplysninger om språkevne manglet for ti personer.

¹⁰ Opplysninger om tolk manglet for 20 personer.

Tabell 4: Gjennomsnittlig antall døgn og totalt antall døgn etter beboers opprinnelse. 2009.¹¹

	Totalt	Uten innvandrerbakgrunn	Med innvandrerbakgrunn
Totalt antall døgn	68403	18393	48451
Snitt per opphold	30	22	36

Tabell 5: Overnattingsdøgn for beboere, med nedbryting på om de er utsatt for menneskehandel

	Overnattingsdøgn totalt	Overnattingsdøgn for beboere som er utsatt for menneskehandel	Overnattingsdøgn for øvrige beboere
Antall	68403	8386	60017
Snitt	30	90	28
Antall svar (N)	2271	93	2178

3. 5. Tilknytning til arbeidslivet

Kvinner som kommer på krisesentrene er i mye mindre grad yrkesaktive enn kvinner generelt i Norge. 32 prosent av beboerne i 2009 var i lønnet arbeid (enten heltid eller deltid). Tall fra SSB viser at 77,5 prosent av alle kvinner i aldersgruppen 25-66 år var sysselsatte i 2009¹². Det er en høyere andel beboere uten innvandrerbakgrunn som er i fulltidsarbeid enn beboere med innvandrerbakgrunn, henholdsvis 22 mot 15 prosent. Andelen i lønnet arbeid har vært relativt stabil om man ser de tre siste årene under ett. Dette gjelder både for beboere med og uten innvandrerbakgrunn.

Omtrent en tredjedel av beboerne oppga ved første opphold i 2009 at de mottok stønad/trygd/pensjon. Det er stor forskjell mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn når det gjelder tilknytning til arbeidslivet. Blant beboere uten innvandrerbakgrunn mottok 48 prosent stønad/trygd/pensjon, mens dette kun gjelder 23 prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn. I sistnevnte gruppe har det derimot vært en økning i andelen som mottar stønad/trygd/pensjon de siste årene.

Totalt 19 prosent oppga å være hjemmearbeidende. Sammenlignet med 2007 er det en tendens til at litt færre beboere er hjemmearbeidende, men andelen er omtrent lik med 2008. Det er også stor forskjell mellom beboerne med og uten innvandrerbakgrunn når det gjelder andelen hjemmearbeidende. 10 prosent av beboerne uten innvandrerbakgrunn var hjemmearbeidende, mens dette gjaldt for 26 prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn.

På spørsmål om beboernes tilknytning til arbeidslivet er det mulig å krysse av for mer enn en av kategoriene, og følgelig overstiger summen av svarkategoriene 100 prosent.

¹¹ Av totalt 2361 opphold har 97 ikke godtatt registrering. I tillegg til disse mangler 63 opphold opplysninger om bakgrunn og er ikke med i beregningen av antall døgn.

¹² <http://www.ssb.no/emner/06/01/aku/tab-2010-02-03-03b.html>

Tabell 6: Krisesenterbeboernes tilknytning til arbeidslivet ved første opphold etter opprinnelse. 2007 - 2009. Prosent.

Beskjeftigelse	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Hjemmearbeidende	26	20	19	14	13	10	35	27	26
Arbeider fulltid	19	21	18	22	22	22	16	20	15
Arbeider Deltid	13	13	14	12	15	14	13	12	14
Stønad/trygd/pensjon	31	32	33	49	46	48	17	20	23
Arbeidssøker	7	7	7	7	6	7	7	8	6
Under utdanning	12	12	11	9	8	7	14	15	14
Kurs	8	7	9	0,4	2	2	13	11	14
Antall svar (N)	1696	1641	1774	718	633	681	969	892	1060

2007: I alt 1 796 beboere (med første opphold), av disse hadde 101 ukjent beskjeftigelse og 14 ukjent opprinnelse. Ved 12 opphold manglet begge opplysningene.

2008: I alt 1746 beboere, men av disse hadde 105 ukjent beskjeftigelse og 138 ukjent opprinnelse. Ved 22 opphold manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere, men av disse hadde 104 ukjent beskjeftigelse og 43 ukjent opprinnelse. Ved 10 opphold manglet begge opplysningene.

3. 6. Beboere med funksjonsnedsettelse

Tabell 7: Har beboeren en eller flere funksjonsnedsettelse? 2008-2009. Prosent.

Funksjonsnedsettelse	Totalt				Uten innvandrerbakgrunn		Med innvandrerbakgrunn	
	2008		2009		2008	2009	2008	2009
	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Prosent	Prosent	Prosent
Nedsatt bevegelsesevne	2	33	2	45	3	5	1	1
Nedsatt synsevne	1	16	0,8	15	1	1	0,5	0,5
Nedsatt hørselsevne	0,6	10	0,7	12	0,7	0,4	0,5	0,8
Annen funksjonsnedsettelse	2	39	4	74	4	8	0,8	2
Ingen funksjonshemming	95	1516	93	1708	93	87	97	96
Antall svar (N)	1597	1597	1837	1837	611	695	881	1105

2008: Av 1746 beboere hadde 149 ikke svart på spørsmålet om funksjonsnedsettelse og 138 hadde ikke svart på spørsmålet om bakgrunn. I 33 tilfeller manglet begge opplysningene.

2009: Av 1878 beboere hadde 41 ikke svart på spørsmålet om funksjonsnedsettelse og 43 hadde ikke svart på spørsmålet om bakgrunn. I seks tilfeller manglet begge opplysningene.

Tabellen ovenfor viser en oversikt over andelen av beboerne i 2008 og 2009 som hadde en funksjonsnedsettelse. Tallene er basert på beboernes første opphold, samt de som har svart på spørsmålet funksjonsnedsettelse. I tillegg til prosenter er totalt antall svar på hvert svaralternativ oppgitt, da det er en meget liten gruppe som er funksjonshemmet.

Andelen beboere med en funksjonsnedsettelse ligger på syv prosent i 2009. Sammenlignet med 2008 har det vært en økning på to prosentpoeng i andelen som har en eller flere funksjonsnedsettelser. Økningen har først og fremst skjedd blant beboere uten innvandrerbakgrunn.

Som i 2008 er det en større andel beboere uten innvandrerbakgrunn enn med innvandrerbakgrunn som har en form for funksjonsnedsettelse. Mens 13 prosent av beboere uten innvandrerbakgrunn har en funksjonsnedsettelse, gjelder dette kun fire prosent av dem med innvandrerbakgrunn.

4. Overgriperne

4.1. Beboernes relasjon til overgriperne

På spørsmålene som omhandlet overgriper var det mulig å sette flere kryss dersom beboeren hadde opplevd flere overgripere i 2007. I 2008 og 2009 var det kun mulig å sette ett kryss, og de som hadde flere overgripere ble bedt om å krysse av for den de mente var hovedovergriper. Når det er oppgitt flere overgripere, er det derfor kun mulig å sammenligne resultatene med 2008.

Totalt oppgir 13 prosent av beboerne (med første opphold) i 2009 flere overgripere¹³. Tilsvarende tall i 2008 var 14 prosent. Det er langt flere beboere med innvandrerbakgrunn som oppgir flere overgripere (17 prosent) sammenlignet med dem uten innvandrebakgrunn (9 prosent).

For å kunne sammenligne resultater med 2007 presenteres først relasjon til overgriper når det er oppgitt en overgriper. Resultater med relasjon til hovedovergriper presenteres for kun 2008 og 2009.

Så godt som alle kvinner som bor på krisesentrene har blitt utsatt for vold av personer de har en nær relasjon til. For de aller fleste (72 prosent) er det samboer eller ektefelle som er overgriperen.

I 2009 er det skilt mellom kategoriene "sønn/datter" og "annet familiemedlem", mens dette var slått sammen i 2008 og 2007. Totalt sett er det en litt større andel (to prosentpoeng) som svarer dette i 2009.

Andelen som oppgir ektefelle/samboer som overgriper er større blant beboere med innvandrerbakgrunn enn blant beboere uten innvandrerbakgrunn, henholdsvis 78 og 64 prosent. Videre er det flere uten innvandrerbakgrunn enn med innvandringsbakgrunn som oppgir tidligere ektefelle/samboer. Her er andelen henholdsvis 17 og ni prosent.

Tabell 8: Ved én overgriper. Beboernes relasjon til overgriper ved første opphold etter beboers opprinnelse. 2007-2009. Prosent.

Relasjon	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ektefelle/samboer	72	75	72	66	71	64	77	80	78
Tidl. ektefelle/samboer	15	12	12	19	15	17	11	8	9
Kjæreste(særbo)	4	3	4	6	4	5	3	1,4	3
Foreldre	2	3	3	1	3	3	3	4	3
Sønn/datter/annet familiemedlem	3	3	-	3	3	-	3	3	-
Sønn/datter	-	-	2	-	-	3	-	-	1
Annet familiemedlem	-	-	3	-	-	3	-	-	3
Annen bekjent	3	3	3	4	3	5	3	3	3
Ukjent person	1	0,4	0,7	1	0,2	0,5	1	0,5	1
Antall svar (N)	1453	1422	1567	645	579	624	807	734	908

2007: I alt 1 466 beboere oppga en overgriper. Av disse hadde 13 ukjent relasjon og 9 ukjent opprinnelse. Ni personer manglet begge opplysninger.

2008: I alt 1440 beboere oppga en overgriper, men av disse hadde 18 ukjent relasjon og 111 ukjent opprinnelse. Ved to opphold manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1570 beboere oppga en overgriper, men av disse hadde tre ukjent relasjon og 35 ukjent opprinnelse. Ingen manglet opplysning på begge variabler.

¹³ 67 av beboerne hadde ikke besvart spørsmålet om antall overgripere.

Tabell 9: Ved to eller flere overgripere. Beboernes relasjon til hovedovergriper ved første opphold etter beboers opprinnelse. 2008-2009. Prosent.

Relasjon	Totalt		Uten innvandrerbakgrunn		Med innvandrerbakgrunn	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100
Ektefelle/samboer	21	16	26	22	19	14
Tidl. ektefelle/samboer	4	7	13	12	1,8	5
Kjæreste (særbo)	0,0	3	0,0	5	0,0	3
Foreldre	13	17	10	17	16	17
Sønn/datter/annet familiemedlem	13	-	0,0	-	16	-
Sønn/datter	-	2	-	3	-	1
Annet familiemedlem	-	17	-	12	-	19
En eller flere bekjente	20	16	39	20	15	14
En eller flere ukjente personer	29	23	13	10	33	26
Antall svar (N)	150	236	31	60	110	175

2008: I alt 231 beboere oppgir 2 eller flere overgripere, men av disse hadde 81 ukjent relasjon og 10 ukjent opprinnelse. Ved 1 opphold manglet begge opplysningene.

2009: I alt 241 beboere oppgir 2 eller flere overgripere, men av disse hadde fem ukjent relasjon og en ukjent opprinnelse. Ingen manglet opplysninger på begge variablene.

Tabellen ovenfor viser relasjon til hovedovergriper når det er flere overgripere. Det kan i noen tilfeller være problematisk å identifisere en hovedovergriper, for eksempel i forbindelse med tvangsekteskap og menneskehandel. Det antas at en del av disse ikke har svart på spørsmålet.

Totalt sett blir bekjente, ukjente og annet familiemedlem oftere oppgitt blant beboerne som oppgir flere overgripere, sammenlignet med de som oppgir en overgriper. Det er en synkende andel blant beboere uten innvandrerbakgrunn som oppgir bekjente eller ukjente, og en økende andel som oppgir foreldre, sammenlignet med 2008. Blant beboere med innvandrerbakgrunn har andelen som oppgir en eller flere ukjente sunket. Her er det viktig å være oppmerksom på at det er relativt lavt antall respondenter i gruppene slik at forskjeller mellom år lett kan bli store.

Som i 2008 er det betraktelig flere kvinner med innvandrerbakgrunnen enn uten som oppgir ukjente personer som overgriper. Dette kan sees i sammenheng med at denne gruppen omfatter personer som har blitt utsatt for menneskehandel. Totalt har 62 med innvandrerbakgrunn krysset for at de er utsatt for menneskehandel og av disse har 40 svart at overgriper er en eller flere ukjente personer.

4.2. Overgripernes kjønn og alder

Overgriperens kjønn og alder kan ikke sammenlignes direkte med 2007, da det i 2007 var tillatt å sette flere kryss mens det i 2008 og 2009 kun var tillatt ett kryss (for hovedovergriper).

Tabell 10: Hovedovergriperens kjønn ved beboernes første opphold etter beboernes opprinnelse. 2008 og 2009. Prosent.

Kjønn	Totalt		Uten innvandrerbakgrunn		Med innvandrerbakgrunn	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100
Kvinne	3	4	2	3	3	5
Mann	97	96	98	97	97	95
Antall svar (N)	1607	1826	622	692	864	1098

2008: I alt 1746 beboere, men av disse hadde 139 ikke oppgitt kjønn på overgriper og 138 har ukjent opprinnelse. Ved 17 opphold manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere, men av disse hadde 52 ikke oppgitt kjønn på overgriper og 43 har ukjent opprinnelse. Ved syv opphold manglet begge opplysningene.

I nesten samtlige tilfeller er det en mannlig hovedovergriper. Kun fem prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn og tre prosent av beboerne uten innvandrerbakgrunn oppgir at hovedovergriperen er kvinne.

Tabell 11: Hovedovergriperens alder ved beboernes første opphold, etter beboernes opprinnelse. 2008 og 2009. Prosent.

Alder	Totalt		Uten innvandrerbakgrunn		Med innvandrerbakgrunn	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100
Under 18 år	0,1	0,5	0,2	0,6	0,0	0,5
18 - 29 år	14	14	15	14	13	14
30 - 39 år	34	35	31	32	35	36
40 - 49 år	31	31	29	32	34	31
50 - 59 år	16	15	19	15	14	14
60 år eller eldre	5	5	6	6	4	4
Antall svar (N)	1365	1658	585	669	696	961

2008: I alt 1746 beboere, men av disse hadde 381 ikke oppgitt alder på overgriper og 138 har ukjent opprinnelse. Ved 54 opphold manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere, men av disse hadde 220 ikke oppgitt alder på overgriper og 43 har ukjent opprinnelse. Ved 15 opphold manglet begge opplysningene.

Hovedvekten av overgriperne (66 prosent) er i alderen 30-49 år. Overgriperne har altså en høyere aldersprofil enn de utsatte kvinnene. 51 prosent av beboerne oppga at overgriper var over 40 år, mens kun 25 prosent av beboerne selv var over 40 år.

4.3. Overgripernes opprinnelse

49 prosent av overgriperne som beboerne rapporterte i 2009 var uten innvandrerbakgrunn. Dette er en nedgang på fire prosentpoeng, sammenlignet med 2008.

Overgriperes opprinnelse varierte tydelig ut fra hvilken opprinnelse beboeren har, og tendensen er at overgriper og den utsatte kvinnen i stor grad har samme bakgrunn. 84 prosent av beboere uten innvandrerbakgrunn oppga at overgriper ikke hadde innvandrerbakgrunn. 73 prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn oppga at overgriperen hadde innvandrerbakgrunn. Tendensen til at overgriper har samme opprinnelse som beboer er altså ikke like sterk for beboere med innvandrerbakgrunn. 27 prosent av innvandrerkvinnene rapporterte om overgriper uten innvandrerbakgrunn. Mønsteret er omtrent likt som i 2008.

Tabell 12: Hovedovergriperes opprinnelse etter beboere med og uten innvandrerbakgrunn, ved beboers første opphold. 2008-2009. Spørsmål: Er en eller begge av overgriperens foreldre født i utlandet. Prosent.

Overgriperes opprinnelse	Totalt		Uten innvandrerbakgrunn		Med innvandrerbakgrunn	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100
Begge foreldre født i utlandet	47	51	13	16	72	73
En av foreldrene født i utlandet	2	1	2	1	1	1
Ingen av foreldrene født i utlandet	51	48	85	83	27	26
Antall svar (N)	1448	1669	573	650	821	1010

2008: I alt 1746 beboere, men av disse hadde 298 ikke svart, eller svart "vet ikke" på spørsmålet om opprinnelse på overgriper og 138 har ukjent opprinnelse. Ved 84 opphold manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere, men av disse hadde 209 ikke svart, eller svart "vet ikke" på spørsmålet om opprinnelse på overgriper og 43 har ukjent opprinnelse. Ved 34 opphold manglet begge opplysningene.

4.4. Overgripernes tilstand ved overgrepene

For å kunne se om det er en sammenheng mellom overgrep og rusmisbruk, inneholder registreringsskjemaene et spørsmål om beboerens forståelse av overgriperes tilstand ved overgrepene.

Det er et mønster at rus oftere er en del av bildet når overgrep har vart over lengre tid. Blant beboere som oppgir at overgrepet har vart lengre enn ett år, svarer 40 prosent at overgriper alltid eller av og til er ruspåvirket. Denne andelen er på 34 prosent blant de som har vært utsatt for overgrep det siste året eller som et engangstilfelle¹⁴.

¹⁴ Totalt 1754 hadde ved sitt første opphold svart både på spørsmål om overgriperes tilstand og varighet. Av disse oppga 188 at det var et engangstilfelle, mens resten oppga at overgrepet hadde vart det siste året eller lengre. Kategoriene "Alltid ruspåvirket" og "av og til ruspåvirket" er slått sammen for å si noe om rus.

Tabellen nedenfor viser tilstanden overgriper var i etter overgriperens opprinnelse. Tallene for 2007 er inkludert i tabellen, selv om 2008 og 2009 spør spesifikt etter opplysninger om hovedovergriper.

Tabell 13: Overgriperens tilstand ved mishandlingen/overgrepet etter opprinnelse. Gjelder beboerens første opphold. 2007-2009. Prosent.

Tilstand	Totalt			Overgriperens opprinnelse					
	2007	2008	2009	Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
				2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Alltid ruspåvirket	12	11	11	18	16	17	5	5	5
Av og til ruspåvirket	33	26	26	44	38	37	20	16	19
Alltid edru	24	24	24	16	20	20	35	35	32
Vet ikke	31	39	39	23	26	26	40	44	44
Antall svar (N)	1621	1605	1811	909	743	814	712	652	817

2007: I alt 1797 beboere, men av disse hadde 139 ukjent tilstand og 80 personer ikke oppgitt overgriperens opprinnelse. 43 personer manglet begge opplysningene.

2008: I alt 1746 beboere, men av disse hadde 298 ikke oppgitt opprinnelse på overgriper og 141 har ikke svart på tilstand. Ved 88 opphold manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere, men av disse hadde 209 ikke oppgitt opprinnelse på overgriper og 67 har ikke svart på tilstand. Ved 29 opphold manglet begge opplysningene.

Overgriperens tilstand ved overgrepene varierer betydelig etter om overgriperen har innvandrerbakgrunn eller ikke. Overgripere uten innvandrerbakgrunn var i langt større grad "alltid" eller "av og til" påvirket av rus da overgrepene fant sted, sammenlignet med overgripere med innvandrerbakgrunn (henholdsvis 54 mot 24 prosent).

Kun 20 prosent av overgriperne uten innvandrerbakgrunn var alltid edru, mot 32 prosent av overgriperne med innvandrerbakgrunn. Nær 40 prosent av beboerne vet ikke i hvilken tilstand overgriper var i, og denne andelen er betydelig høyere blant dem som oppgir overgriper med innvandrerbakgrunn. Sammenlignet med 2008 er tallene relativt stabile.

5. Barn med mor på krisesentrene

5. 1. Antall barn som var med på sentrene

51 prosent av beboerne hadde med seg barn da de besøkte krisesenteret for første gang. Antall barn som var med mor på senteret i 2009 er 1734¹⁵, mens antallet var 1506 i 2008. En del av økningen i antall barn kan ses i sammenheng med at det var flere beboere (med førstegangsopphold) i 2009 enn 2008, og at det tas utgangspunkt i antall barn ved førstegangsopphold.

Kvinner med innvandrerbakgrunn har i størst grad med seg barn på krisesentrene, noe som er i samsvar med tidligere år. 54 prosent av kvinnene med innvandrerbakgrunn har med seg barn, mot 45 prosent av kvinnene uten innvandrerbakgrunn. Sammenlignet med 2008 har gapet blitt tre prosentpoeng større.

Tabell 14: Beboere som hadde barn med på krisesentrene fordelt på antall barn og beboerens opprinnelse. Første opphold. 2007 - 2009. Prosent.

Antall barn	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1 barn	49	49	48	52	45	44	50	52	50
2 barn	35	35	33	33	39	39	32	32	30
3 barn	11	11	13	11	12	12	13	11	14
4 barn	4	4	4	4	4	4	5	4	4
5 eller flere	1	1	2	1	0	0,9	1	1	2
Antall svar (N)	859	859	951	295	307	323	513	508	612

2007: 815 beboere hadde med barn på senteret, men syv av beboerne har ukjent opprinnelse og tas ikke inn i prosentgrunnlaget. 982 beboere hadde ikke med barn på senteret.

2008: 859 beboere hadde med barn på senteret. I totalkolonnen er alle som har oppgitt barn inkludert, også de som har ukjent opprinnelse.

2009: 951 beboere hadde med barn på senteret. I totalkolonnen er alle som har oppgitt barn inkludert, også de som har ukjent opprinnelse.

Litt under halvparten av kvinnene hadde med seg ett barn, mens en av tre hadde med seg to barn. Sammenlignet med 2008 er det små forskjeller.

Beboere med innvandrerbakgrunn som har med barn til senteret bringer ofte færre barn enn kvinner uten innvandrerbakgrunn. Det er seks prosentpoeng flere kvinner med innvandrerbakgrunn som har med ett barn, sammenlignet med de uten innvandrerbakgrunn. Motsatt er det flere uten innvandrerbakgrunn som har med seg to barn (henholdsvis 39 mot 30 prosent). Når det gjelder tre eller flere barn er det kun mindre forskjeller.

¹⁵ Tallet på antall barn er funnet ved å summere opp antall barn som var med beboere som hadde førstegangsopphold på senteret. Siden det ikke er gitt at en beboer har med seg samme antall barn for hvert opphold, er dette kun minimum antall barn som har vært på sentrene. Etter utsending av senterrapport meldte Oslo krisesenter tilbake at de hadde hatt 253 barn der, mens vi hadde registrert totalt 230. Dette er ikke endret i individstatistikken siden vi ikke vet hvilke skjema som er blitt feilført.

5. 2. Barnas alder

Tabell 15: Barnas alder ved første opphold på krisesentrene fordelt på beboerens opprinnelse. 2007-2009. Prosent.

Barnas alder	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
0-5 år	49	50	50	49	47	46	56	52	52
6-12 år	38	35	34	38	33	35	33	36	34
13-17 år	12	11	12	12	14	14	9	9	11
18 år og over	2	4	4	2	6	5	1	3	3
Antall barn (N)	501	1506	1656	501	543	542	906	883	1087

2007: I alt 1420 barn var med på krisesentrene (ved første opphold). Av disse manglet 13 barn opplysninger om beboers opprinnelse.

2008: I alt 1506 barn var med på krisesentrene (ved første opphold). Av disse manglet 80 barn opplysninger om beboers opprinnelse.

2009: I alt 1656 barn var med til senteret (ved første opphold)¹⁶. 27 av disse manglet opplysninger om beboers opprinnelse

Tabellen ovenfor viser fordelingen av barn i ulike aldersgrupper ved morens første opphold på krisesentrene i 2007, 2008 og 2009. I tabellen er barna analyseenhet.

Halvparten av barna som er med mor til krisesenteret (første opphold) er mellom 0 og 5 år. De fleste barna er yngre enn 13 år (84 prosent), mens 16 prosent er fra 13 år og eldre. Aldersfordelingen blant barna er omtrent tilsvarende som i 2008.

Alderen blant barna som har mødre med innvandrerbakgrunn er gjennomgående lavere enn blant barna som har mødre uten innvandrerbakgrunn. Det er seks prosentpoeng flere barn i alderen 0-5 i førstnevnte gruppe.

Opphold der beboere hadde med barn varte i gjennomsnitt 30 døgn i 2009. Opphold der barn ikke var med varte i snitt 31 døgn.

5. 3. Noen flere beboere med barn drar hjem til overgriper

Etter krisesenteroppholdet dro hver femte kvinne tilbake til overgriper (Se kapittel 7.5). De som hadde med barn på sitt første opphold dro i noe større grad (23 prosent) tilbake til overgriper enn de som ikke hadde med barn (19 prosent), omtrent likt som i 2008.

5. 4. Bekymringsmelding til barnevern

I tilfeller hvor beboere har barn under 18 år, er det i 2009 spurt om krisesenteret har sendt bekymringsmelding til barnevernet. Det ble sendt bekymringsmelding i 25 prosent av tilfellene (1059 beboere). Det ble sendt bekymringsmelding til barnevernet for 30 prosent av beboere med innvandrerbakgrunn, mot 18 prosent av beboere uten innvandrerbakgrunn. En svakhet med spørsmålet er at tilfeller der barnevernet var involvert allerede før mors opphold på krisesenteret ikke fanges opp, noe det er gitt tilbakemelding fra krisesentrene om at ofte er tilfelle.¹⁷

¹⁶ Årsaken til at det er flere barn totalt enn fordelt på alder er fordi det i noen tilfeller er ført antall barn på spørsmålet om barn som bodde der kortere tid uten at disse er ført på spørsmålet om antall barn som var med til senteret fordelt på alder. I slike tilfeller har vi inkludert barna i totalantallet som kom til senteret, men vi kan altså ikke fordele dem på alder.

¹⁷ I statistikken for 2010 er svaralternativene på spørsmålet tilpasset dette

6. Beboernes situasjon ved henvendelsen til krisesentrene

6.1. Mishandlingens varighet

Tabellen nedenfor viser at 89 prosent av krisesenterbeboerne i 2009 hadde vært utsatt for overgrep gjentatte ganger før de oppsøkte sentrene for første gang. Dette er en nedgang på fire prosentpoeng sammenlignet med 2008, noe som vil si en økning av engangstilfeller blant beboerne.

Sammenlignet med 2008 er det en nedgang i andelen beboere som har vært utsatt for overgrep i fem år eller lengre og overgrep som har pågått det siste året. Samtidig har det vært en økning i andelen som oppgir at overgrepet har vart 1-4 år og engangstilfeller. Dette gjelder både for beboere med og uten innvandrerbakgrunn.

Det er en større andel blant dem uten enn med innvandrerbakgrunn som oppgir varighet i fem år eller lengre (fem prosentpoeng forskjell). Ser man på varighet over ett år samlet sett, er det liten forskjell mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn (henholdsvis 64 og 65 prosent). Det er også relativt like andeler som har opplevd mishandling kortere tid enn ett år, totalt sett. Det er imidlertid noe mer vanlig med engangstilfeller blant beboere uten innvandrerbakgrunn.

Tabell 16: Mishandlingens/overgrepenes varighet forut for første krisesenteropphold fordelt på beboerens opprinnelse. 2007 -2009. Prosent.

Mishandlingens varighet	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Engangstilfelle	8	7	11	10	7	13	6	6	9
Pågått siste året	31	31	25	29	29	23	33	32	27
Pågått i 1 til 4 år	35	36	44	30	36	41	38	37	45
Pågått i 5 år +	26	26	21	31	29	24	23	24	19
Antall svar (N)	1652	1595	1786	705	613	684	947	873	1070

2007: I alt 1797 beboere. Av disse hadde 137 ikke oppgitt mishandlingens varighet, og 15 hadde ukjent opprinnelse. Fem beboere manglet begge opplysningene

2008: I alt 1746 beboere. Av disse hadde 151 ikke oppgitt mishandlingens varighet, og 138 hadde ukjent opprinnelse. 29 beboere manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere. Av disse hadde 92 ikke oppgitt mishandlingens varighet, og 43 hadde ukjent opprinnelse. 11 beboere manglet begge opplysningene.

Blant innvandrerkvinner har overgriperen innvandrerbakgrunn i 86 prosent av tilfellene der overgrep har vart i fem år eller lengre. Blant de som har opplevd overgrep i kortere tid enn fem år oppgir kun 69 prosent at overgriper har innvandrerbakgrunn. Dette viser at en etnisk norsk overgriper er noe vanligere i tilfeller der overgrep har vart kortere tid enn 5 år, sammenlignet med overgrep av lengre varighet.

Blant beboere uten innvandrerbakgrunn ser vi et skille mellom overgripers opprinnelse når det gjelder engangstilfeller og gjentakende overgrep. Mens overgriper er etnisk norsk i 94 prosent av engangstilfellene, gjelder dette kun 83 prosent der det har vært gjentakende overgrep.

Tabellen nedenfor viser mishandlingsens varighet etter om beboerne har barn, enten med til krisesenteret ved første opphold og/eller hjemmeboende barn. Beboere med barn har gjennomgående opplevd lengre tid med mishandling enn beboere uten barn. Mens hele 70 prosent av beboerne med barn har opplevd mishandling med varighet i mer enn ett år, gjelder dette kun 57 prosent av beboerne uten barn.

Tabell 17: Mishandlingsens varighet brutt ned på om beboerne har hjemmeboende barn og/eller barn med til krisesenteret.

Mishandlingsens varighet	Totalt	Har barn	Har ikke barn
I alt	100	100	100
Engangstilfelle	11	8	14
Pågått siste året	25	22	30
Pågått i 1 til 4 år	44	47	39
Pågått i 5 år +	21	23	18
Antall svar (N)	1786	1040	746

2009: I alt 1878 beboere. Av disse hadde 92 ikke oppgitt mishandlingsens varighet.

6. 2. Skader av mishandlingen

I tabellen nedenfor tas det utgangspunkt i brukernes egen vurdering av skader ved det enkelte opphold i 2007, 2008 og 2009¹⁸. Langt flere beboere meldte fra om psykiske enn fysiske skader som resultat av mishandlingen. I 70 prosent av tilfellene ble psykiske skader oppgitt, mens det i 36 prosent av forholdene ble meldt fra om fysiske skader. Andelen opphold der det kun oppgis psykiske skader har økt med tre prosentpoeng sammenlignet med 2008 og 2007. Økningen har vært sterkest ved opphold der beboeren ikke har innvandrerbakgrunn.

Det er flere kvinner uten innvandrerbakgrunn enn kvinner med innvandrerbakgrunn som kun oppgir psykiske skader (seks prosentpoeng mer). Videre er det flere med innvandrerbakgrunn som oppgir fysiske skader i tillegg til psykiske, henholdsvis fire prosentpoeng flere.

Det er verdt å merke seg at andelen som svarte "Vet ikke" er relativt høy, og at det er en større andel beboere med innvandrerbakgrunn enn beboere uten innvandrerbakgrunn som svarer "Vet ikke".

Tabell 18: Beboernes egne vurderinger av skader av mishandlingen ved det enkelte krisesenteropphold fordelt på opprinnelse. 2007 – 2008. Prosent.

Skader ved mishandlingen	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Fysiske skader	5	5	5	5	5	4	5	5	5
Psykiske skader	36	36	39	39	39	43	34	35	37
Begge deler	32	32	31	33	33	29	32	32	33
Ingen skader	7	8	7	6	9	8	8	8	7
Vet ikke	19	18	19	17	14	16	22	21	20
Antall svar (N)	2027	1983	2208	869	761	832	1158	1077	1321

2007: I alt 2231 opphold. Av disse manglet 189 opphold opplysninger om skade, og 30 opphold manglet opprinnelse. Ved 15 opphold manglet begge opplysninger.

2008: I alt 2257 opphold. Av disse manglet 274 opphold opplysninger om skade, og 240 opphold manglet opprinnelse. Ved 95 opphold manglet begge opplysninger.

2009: I alt 2271 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 63 opphold opplysninger om skade, og 63 opphold manglet opprinnelse. Ved åtte opphold manglet begge opplysninger.

¹⁸ I beboerskjemaene går det klart frem at det er brukernes egne vurderinger av hvilke skader mishandlingen har ført til som skal ligge til grunn for registreringen.

6. 3. Anmeldelse av overgrepene

Ved 714 av oppholdene ble overgrepene anmeldt, enten av beboeren selv, ved offentlig påtale eller annen instans. Dette utgjør 32 prosent av alle opphold.¹⁹ Andelen har vært relativt stabil de tre siste årene. Sammenlignet med 2005 og 2006 er det imidlertid en økning i andelen anmeldte forhold, fra 23 prosent og 28 prosent.

Av de 714 anmeldte forholdene er det som oftest beboeren selv som anmelder (65 prosent). Offentlig påtale ble tatt ut i 28 prosent av tilfellene, mens 7 prosent oppgir at en annen instans anmeldte forholdet. Det er en nedgang i andelen som selv anmeldte forholdet på seks prosentpoeng, og en økning på fire prosentpoeng av anmeldelse ved offentlig påtale, sammenlignet med 2008. De tre siste årene har tendensen vært en nedgang i andel som anmelder selv, samt økning av anmeldelser ved offentlig påtale.

369 (33 prosent) beboere med innvandrerbakgrunn og 147 (31 prosent) beboere uten innvandrerbakgrunn oppgir at forholdet var anmeldt første gang de bodde på krisesentrene i 2009.

Totalt hadde 596 (32 prosent) beboere anmeldt forholdet ved første opphold, dette inkluderer også de som har ukjent bakgrunn, men svart på spørsmålet om anmeldelse.

Det er mer vanlig å anmelde forholdet når overgriper har innvandrerbakgrunn. 35 prosent av beboerne som har en hovedovergriper med innvandrerbakgrunn oppgir ved første opphold at forholdet var anmeldt. Denne andelen er på 29 prosent blant beboere som har en etnisk norsk hovedovergriper.

Tabell 19: Årsaker til at krisesenterbeboerne ikke har anmeldt forholdet fordelt på opprinnelse. 2007 - 2009. Prosent

Årsaker ikke anmeldt	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ønsker ikke	65	60	60	62	66	58	67	56	60
Ønsker, men tør ikke	6	3	4	7	3	4	6	3	3
Kommer til å anmelde	5	7	7	6	5	7	5	8	7
Usikker	24	30	30	25	26	31	22	34	30
Antall svar (N)	1024	1003	1177	452	407	468	572	529	687

2007: I alt 1122 beboere som ikke hadde anmeldt forholdet, av disse hadde 93 ukjent årsak for ikke å ha anmeldt mishandlingen/overgrepet og 6 ukjent opprinnelse. For 1 beboer manglet begge opplysningene.

2008: I alt 1066 beboere som ikke hadde anmeldt forholdet, av disse hadde 63 ukjent årsak for ikke å ha anmeldt mishandlingen/overgrepet og 76 ukjent opprinnelse. For 9 beboere manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1208 beboere som ikke hadde anmeldt forholdet, av disse hadde 31 ukjent årsak for ikke å ha anmeldt mishandlingen/overgrepet og 23 ukjent opprinnelse. For en beboer manglet begge opplysningene.

Tabellen ovenfor viser fordelingen blant beboere som ikke har anmeldt forholdet, samt årsaken til det. De aller fleste, 60 prosent, oppga at de ikke ønsker å anmelde forholdet til politiet. Dette er samme andel som i 2008. Totalt er det kun syv prosent (samme som i 2008) som kommer til å anmelde forholdet, mens 30 prosent er usikre. Det er fire prosent som ønsker å anmelde, men som ikke tør. Det er ingen store forskjeller mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn når det gjelder spørsmål om årsaker til at de ikke har anmeldt forholdet.

6. 4. Voldsalarm

I 2009 hadde 9 prosent av beboerne ved første opphold en voldsalarm²⁰, omtrent likt som i 2008. Vi finner ingen nevneverdige forskjeller mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn.

¹⁹ Av 2268 opphold (Med god tatt registrering). For 3 opphold var det ikke svart på spørsmålet om anmeldelse.

²⁰ Av 1876 personer (inkluderer også dem som har svart vet ikke). To hadde ikke svart på spørsmålet.

Sammenlignet med 2008 har det vært en endring i formuleringen på spørsmålet om beboerne skal søke etter voldsalarm. I 2008 var svaralternativene bare "ja" og "nei", mens man i 2009 skilte mellom de som skal søke og de som vurderer å søke, i tillegg til kategorien "nei". Ved første opphold finner vi at åtte prosent av de som ikke har voldsalarm svarer at de skal søke om dette, mens 17 prosent oppgir at de vurderer å søke. I 2008 var det 19 prosent som svarte at de skal søke om voldsalarm.

Åtte prosent av de med innvandrerbakgrunn svarer at de skal søke etter voldsalarm, mot 10 prosent av dem uten innvandrerbakgrunn. Andelene som vurderer å søke er henholdsvis 15 og 20 prosent. Dette viser at beboere med innvandrerbakgrunn i mindre grad søker om voldsalarm.

På samme måte som i 2008, oppga beboere med flere opphold i 2009 i noe større grad å ha voldsalarm (16 prosent). For beboere med innvandrerbakgrunn og flere opphold var andelen med voldsalarm 20 prosent, mens den var på ni prosent blant beboere uten innvandrerbakgrunn og flere opphold. Dette gapet har økt med fem prosentpoeng sammenlignet med 2008.

6. 5. Graviditet

Kvinner som er utsatt for vold kan befinne seg i en særlig sårbar situasjon dersom de er gravide, siden overgrep som rettes mot dem selv også setter barnet i fare.

I 2009 var 7,1 prosent²¹ gravide ved sitt første opphold. Opplysninger om krisesenterbeboere er gravid ble for første gang tilgjengelig i 2005. Siden da har andelen holdt seg relativt stabil, med tendens til en svak økning.

Det er en større andel beboere med innvandrerbakgrunn som oppgir at de er gravid (10 prosent) sammenlignet med beboere uten innvandrerbakgrunn (3 prosent).

²¹ Av 1848 beboere (inkluderer også dem som har svart vet ikke). 30 hadde ikke svart på spørsmålet.

7. Kontakten med krisesentrene

7. 1. Hvilke instanser setter beboerne i kontakt med krisesentrene?

27 prosent av beboerne oppsøkte krisesenteret på eget initiativ i 2009, omtrent tilsvarende som i 2008. En av fem ble henvist av politiet, som også var den offentlige instansen som sto for flest henvisninger. Det er også relativt vanlig å bli henvist til krisesenter av en venn/bekjent (16 prosent).²²

Det er flere beboere uten innvandrerbakgrunn (34 prosent) enn beboere med innvandrerbakgrunn (21 prosent) som oppsøkte krisesentrene på eget initiativ. Videre ser vi at det er litt flere med innvandrerbakgrunn som har blitt henvist fra et annet krisesenter og "andre" enn dem uten innvandrerbakgrunn. Ellers er det ingen nevneverdige forskjeller mellom disse gruppene.

Tabell 20: Instanser som henviste beboerne til krisesentrene ved første opphold etter opprinnelse. 2007 - 2009. Prosent.

Instans	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Eget initiativ	26	26	27	35	33	34	19	19	21
Politiet	19	17	20	14	15	20	22	18	19
Familie/venn/bekjent	16	14	16	16	14	17	16	14	16
Barnevern	6	7	9	6	8	8	6	7	9
Annet krisesenter	4	3	4	2	2	2	6	4	6
Lege/legevakt	4	5	4	7	5	7	3	3	2
Flyktninginstans	2	3	4	-	0,0	0,0	3	5	6
NAV (tidligere sosialkontor)	3	4	3	3	4	2	3	4	3
Advokat	2	1	2	1	0,8	2	2	2	2
Skole	1	1	1	0,0	0,5	0,3	1	2	2
Helsesøster	1	0,8	0,9	1	0,6	0,7	1	0,9	1
Familiekontor	1	0,8	0,9	1	1	0,9	1	0,5	0,8
Interesseforening	0,1	0,3	0,6	-	0,0	0,6	0,2	0,4	0,6
Overgrepsmottak	-	-	0,2	-	-	0,1	-	-	0,2
Andre	6	8	8	6	6	5	6	9	10
Flere kryss	11	11	-	9	9	-	11	12	-
Antall svar (N)	1754	1700	1856	743	644	700	1011	928	1116

2007: I alt 1797 beboere. Av disse hadde 43 ikke oppgitt instans som henviste dem til krisesenteret, og 15 hadde ukjent opprinnelse. Fem beboere manglet begge opplysningene.

2008: I alt 1746 beboere. Av disse hadde 46 ikke oppgitt instans som henviste dem til og 138 ukjent opprinnelse. 10 beboere manglet begge opplysningene

2009: I alt 1878 beboere. Av disse hadde 22 ikke oppgitt instans som henviste dem til og 43 ukjent opprinnelse. Tre beboere manglet begge opplysningene

²² I 2009 var det kun mulig å sette ett kryss på spørsmålet om hvilke instanser som henviste beboerne til krisesentrene. Tidligere år var det flere som kryssset av for flere instanser, og for å ikke miste informasjon ble det laget en egen kategori for å fange opp disse flerkryssene. Denne kategorien ble fjernet etter overgangen til webskjema. Noe av forskjellene mellom år kan skyldes denne endringen, men tallene er relativt stabile sammenlignet med 2008 og 2007.

7. 2. Årsaker til henvendelsene

Tabellen under viser årsaker til at beboerne har henvendt seg til krisesentrene. Det er mulig å oppgi flere årsaker, og summen i tabellen vil derfor overstige 100. Tabellen viser at 82 prosent av beboerne hadde vært utsatt for psykisk vold da de overnattet for første gang på et krisesenter i 2009. 63 prosent av beboerne hadde vært utsatt for fysisk vold, mens 61 prosent hadde vært utsatt for trusler. Tallene har vært ganske stabile de tre siste årene.

Det er en litt større andel av beboerne uten innvandrerbakgrunn som oppgir psykisk vold som årsak, mens andelen som oppgir fysisk vold er litt større blant de som har innvandrerbakgrunn.

I 2009 er kategorien menneskehandel for første gang inkludert på spørsmålet, og syv prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn oppgir dette som årsak. Fire prosent av innvandrerkvinnene oppgir tvangsgifte som årsak. Denne andelen har sunket med tre prosentpoeng sammenlignet med 2008.

Åtte prosent oppgir barnemishandling som årsak til henvendelsen. Dette blir i litt større grad oppgitt av kvinnene med innvandrerbakgrunn. Voldtekt er årsak til henvendelse blant syv prosent av beboerne, og her er det ingen forskjell ut fra beboernes bakgrunn.

Relativt få oppgir incest enten mot seg selv eller barn som årsak til henvendelsen. Annen seksuell vold blir oppgitt som årsak av fem prosent.

Tabell 21: Årsakene til beboernes henvendelse på krisesentrene etter opprinnelse. Første opphold i 2007- 2009. Prosent

Årsak til henvendelsen	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Psykisk vold	81	83	82	83	86	84	80	82	81
Fysisk vold	61	63	63	60	61	60	62	65	64
Trusler	56	59	61	57	60	63	56	59	61
Barnemishandling	6	8	8	5	8	6	6	9	9
Voldtekt	5	6	7	5	6	7	5	7	7
Incest- bruker	1	0,9	1	1	2	2	0,1	0,4	0,2
Incest - brukers barn	1	0,9	0,8	1	2	1	1	0,5	0,4
Annen seksuell vold	3	3	5	3	2	5	3	5	6
Tvangsgifte	4	4	2	0,4	0	0	6	7	4
Menneskehandel	-	-	4	-	-	0	-	-	7
Annet	9	11	8	6	11	9	10	12	7
Antall svar (N)	1742	1690	1851	736	640	701	1005	926	1110

2007: I alt 1797 beboere. Av disse hadde 55 ikke oppgitt årsak til henvendelsen, og 15 hadde ukjent opprinnelse. 5 beboere manglet begge opplysningene.

2008: I alt 1746 beboere. Av disse hadde 56 ikke oppgitt årsak til henvendelsen, og 138 hadde ukjent opprinnelse. 14 beboere manglet begge opplysningene.

2009: I alt 1878 beboere. Av disse hadde 27 ikke oppgitt årsak til henvendelsen, og 43 hadde ukjent opprinnelse. Tre beboere manglet begge opplysningene.

Tabellen nedenfor viser årsaken til henvendelse brutt ned på om beboeren har barn eller ikke. Beboere med barn oppgir oftere at psykisk vold er årsak til henvendelsen. Det er også litt høyere andeler blant beboere med barn enn uten som oppgir fysisk vold, trusler og voldtekt. Ikke overraskende er det også en større andel av beboere med barn som oppgir barnemishandling som årsak til henvendelsen. Menneskehandel blir oftest nevnt av beboere uten barn, men også to prosent av de med barn har vært utsatt for dette.

Beboere som har barn oppgir oftere flere årsaker enn beboere uten barn. Mens 27 prosent av de som ikke har barn oppgir kun en årsak, gjelder dette 22 prosent av de med barn. Tilsvarende oppgir 78 prosent av beboere med barn to eller flere årsaker, mens dette gjelder 73 prosent av beboerne uten barn.

Tabell 22: Årsak til henvendelsen brutt ned på om beboerne har hjemmeboende barn og/eller barn med til krisesenteret.

Årsak til henvendelsen	Totalt	Har ikke barn	Har barn
Psykisk vold	82	76	85
Fysisk vold	63	61	64
Trusler	61	60	62
Barnemishandling	8	2	12
Voldtekt	7	8	6
Incest- bruker	1	1	0,7
Incest - brukers barn	0,8	0,1	1
Annen seksuell vold	5	6	5
Tvangsgifte	2	5	0,8
Menneskehandel	4	7	2
Annet	8	8	8
Antall svar (N)	1851	786	1065

2009: I alt 1878 beboere. Av disse hadde 27 ikke oppgitt årsak til henvendelsen.

7. 3. Bistand fra krisesentrene

Krisesentrene gir mishandlede kvinner og deres barn fysisk beskyttelse og muligheter for overnatting for kortere eller lengre tid. I tillegg tilbyr sentrene samtale, omsorg og støtte, samt rådgivning om mulighetene for hjelp i det ordinære hjelpeapparatet. De gir også rådgivning om juridiske rettigheter i forbindelse med overgrep og mishandling. Mange sentre, men ikke alle, følger også de brukerne som ønsker det til andre hjelpeinstanser, samt kan hjelpe til med å finne bolig og arbeid. I tillegg har enkelte krisesentre tilbud om selvhjelps- og nettverksgrupper.

Tabellen nedenfor viser hvilken type bistand som er gitt for oppholdene i 2007, 2008 og 2009. Summen overstiger 100 prosent, da det er mulig å oppgi flere typer bistand. I 83 prosent av tilfellene ble det gitt bistand i form av støtte og praktisk hjelp, bistand som innebærer både samtaler med beboerne og konkret praktisk hjelp. Det er også relativt vanlig å følge beboerne til hjelpeapparatet, og denne bistanden ble gitt ved 34 prosent av oppholdene. Disse andelene er relativt like som i 2008. Når det gjelder barnepass, har dette blitt en mer vanlig form for bistand. Barnepass ble gitt ved 21 prosent av oppholdene i 2009, mot 16 prosent i 2008 og 2007. Det har også vært en liten økning når det gjelder andelen som mottar andre tilbud til barn.

”Annen bistand” ble gitt ved omtrent en av fem opphold. I denne kategorien er det oppgitt mye som faller inn under støtte/praktisk hjelp som for eksempel samtaler, veiledning eller følge til ulike instanser.

Det er flere beboere med innvandrerbakgrunn som mottar barnepass (24 prosent) enn de uten innvandrerbakgrunn (16 prosent). Beboere med innvandrerbakgrunn blir oftere fulgt til hjelpeapparatet,

en bistand som blir gitt ved 40 prosent av deres opphold. Blant beboere uten innvandrerbakgrunn er andelen 26 prosent. Generelt blir det gitt mer bistand ved opphold der beboeren har innvandrerbakgrunn. Dette kan kanskje ses i lys av at denne gruppen er ekstra sårbar og kan ha større utfordringer med språk, og når de skal henvende seg til instanser eller ut på boligmarkedet.

Tabell 23: Mottatt bistand fra krisesentrene fordelt på beboerens opprinnelse. 2007-2009. Prosent

Bistand fra krisesenteret	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Støtte/praktisk hjelp	81	84	83	80	84	81	83	85	85
Fulgt til hjelpeapp.	35	35	34	26	27	26	41	40	40
Barnepass	16	16	21	12	15	16	18	18	24
Hjelp til å finne bolig	16	15	15	12	12	9	19	17	19
Hjelp til flytting	11	14	12	8	10	7	14	17	16
Gruppe/nettverk	10	9	12	10	10	10	11	8	14
Andre tilbud til barn	7	9	12	6	10	10	8	9	13
Barns kontakt med far	5	4	4	4	5	2	6	3	4
Annen bistand	25	20	21	26	23	25	24	20	18
Ingen bistand	5	5	4	6	5	5	5	5	4
Antall svar (N)	1969	1947	2194	844	738	835	1123	1068	1316

2007: I alt 2231 opphold. Av disse manglet 247 opphold opplysninger om bistand, og 30 opphold manglet opprinnelse. Ved 15 opphold manglet begge opplysninger.

2008: I alt 2257 opphold. Av disse manglet 310 opphold opplysninger om bistand, og 240 opphold manglet opprinnelse. Ved 99 opphold manglet begge opplysninger.

2009: I alt 2271 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 77 opphold opplysninger om bistand, og 63 opphold manglet opprinnelse. Ved 20 opphold manglet begge opplysninger.

Tabellen nedenfor viser hvilken bistand som er gitt ved oppholdene fordelt på beboerens beskjeftigelse. Det blir sjeldnere gitt følge til hjelpeapparatet ved opphold der beboeren er i fulltidsarbeid utenfor hjemmet, 24 prosent mot totalt 34. Denne bistanden er mer vanlig å gi til dem som går på kurs. Ved 54 prosent av disse oppholdene blir det gitt slik bistand. Barnepass blir oftest gitt ved opphold der beboeren er hjemmearbeidende eller utearbeidende på deltid. Det er en tendens til at hjelp til å finne bolig, hjelp til flytting og deltakelse i nettverk er bistand som oftest blir gitt til beboere som deltar på kurs eller er under utdanning.

Tabell 24: Bistand fra krisesenteret brutt ned på beskjeftigelse.

Bistand fra krisesenteret	Total	Hjemme- arbeidende	Utearbeidende fulltid	Utearbeidende deltid	Arbeidssøker	Under utdanning	Støpnad/Trygd/ Pensjon	Deltar på kurs
Støtte/praktisk hjelp	83	86	79	83	82	82	83	85
Blitt fulgt til hjelpeapparatet	34	37	24	37	36	37	34	54
Barnepass	21	27	19	26	19	17	22	24
Hjelp til å finne bolig	15	14	11	15	18	21	15	23
Hjelp til flytting	12	14	8	13	15	17	12	21
Deltakelse i gruppe/nettverk	12	13	9	15	11	18	13	19
Andre tilbud til barn	12	15	14	15	11	9	12	16
Barns kontakt med far	4	5	3	4	4	3	4	7
Annen bistand	21	14	24	25	20	23	23	24
Ingen bistand	4	4	4	4	4	5	3	4
Antall svar (N)	2194	392	370	290	142	243	719	183

2009: I alt 2271 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 77 opphold opplysninger om bistand, og 135 opphold manglet opplysning og beskjeftigelse. Ved 43 opphold manglet begge opplysninger.

7. 4. Hvilke instanser henvises beboerne til?

Krisesentrene henviser brukerne til andre tilbud i det ordinære hjelpeapparatet og formidler kontakt med behandlingsinstitusjoner. I tabellen nedenfor går det frem hvilke instanser krisesentrene formidlet beboere til ved oppholdene i 2007, 2008 og 2009. Summen av henvisninger overstiger 100 prosent, da det er mulig å oppgi flere henvisningsinstanser.

Ved 26 prosent av oppholdene ble beboerne ikke henvist videre til andre instanser. Dette er en økning på fem prosentpoeng sammenlignet med 2008. Ved 22 prosent av oppholdene hvor beboeren har innvandrerbakgrunn, henviste ikke krisesenteret videre. Denne andelen er på 29 prosent av oppholdene av etnisk norske beboere.

Det er advokat og politi som er de mest vanlige henvisningsinstansene ved krisesenteropphold, henholdsvis 43 og 30 prosent. Det er også relativt vanlig å henvise til NAV (29 prosent) og lege/legevakt (24 prosent). Videre endte 17 prosent av oppholdene med en henvisning til barnevern, og 11 prosent til familievernkontor. Det er beboere med innvandrerbakgrunn som i størst grad blir henvist til advokat, politi eller NAV.

I 2009 ble sosialkontor og trygdekontor erstattet med NAV, og det er en mindre andel som oppga NAV i 2009 enn som oppga sosialkontor eller trygdekontor i 2008. Dette kan delvis skyldes at overgangen til NAV ikke var gjennomført alle steder²³. Det er relativt få forskjeller sammenlignet med 2008 når det gjelder øvrige instanser.

I åtte prosent av tilfellene er det svart at beboerne ble henvist til andre instanser. I denne gruppen er det ofte ulike typer flyktninginstanser som nevnes.

Tabell 25: Henvisningsinstanser for beboerne på krisesentrene ved det enkelte opphold fordelt på opprinnelse. 2007 - 2009. Prosent.

Henvisning til hjelpeapparat	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Advokat	40	44	43	30	37	35	48	50	48
Politi	31	33	30	28	29	27	33	37	33
Sosialkontor	36	35	-	25	27	-	43	40	-
Trygdekontor	12	11	-	8	10	-	14	13	-
NAV	-	-	29	-	-	23	-	-	33
Lege/legevakt	24	24	24	24	22	23	25	25	25
Barnevern	18	19	17	14	19	14	21	20	19
Familievernkontor	11	11	11	9	10	10	13	11	12
Boligkontor	9	10	8	9	9	7	8	10	9
Psykolog o.l.	9	7	8	12	9	10	6	5	7
Annet krisesenter	3	3	3	2	2	1	4	5	4
PPT/BUP	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Annet	7	8	8	7	7	5	8	8	9
Ingen henvisning	23	21	26	29	26	29	17	17	22
Antall svar (N)	1997	1961	2183	844	741	834	1151	1079	1306

2007: I alt 2231 opphold. Av disse manglet 221 opphold opplysninger om henvisning, og 30 opphold manglet opprinnelse. Ved 15 opphold manglet begge opplysninger.

2008: I alt 2257 opphold. Av disse manglet 296 opphold opplysninger om henvisning, og 240 opphold manglet opprinnelse. Ved 99 opphold manglet begge opplysninger.

2009: I alt 2271 opphold (med god tatt registrering). Av disse manglet 88 opphold opplysninger om henvisning, og 63 opphold manglet opprinnelse. Ved 20 opphold manglet begge opplysninger.

²³ I veilederen for utfylling av skjema var det presisert at sosialkontor/trygdekontor skulle føres som NAV

7. 5. Hvor dro beboerne etter krisesenteroppholdet?

I 2009 oppga 43 prosent av beboerne at de dro til egen bolig (uten overgriper) eller til ny/annen bolig etter oppholdet. Det er ingen store forskjeller sammenlignet med 2007 og 2008.

20 prosent av oppholdene endte med at beboeren dro tilbake til overgriper. Sammenlignet med 2008 og 2007 er det her en liten nedgang på to prosentpoeng. Det er mer vanlig å dra tilbake til overgriper blant kvinnene med innvandrerbakgrunn (23 prosent) enn det er blant kvinner uten innvandrerbakgrunn (16 prosent). Kvinner uten innvandrerbakgrunn flytter i større grad tilbake til egen bolig uten overgriper.

I 12 prosent av tilfellene dro beboerne til slektninger eller venner etter krisesenteroppholdet, dette fordeler seg med 16 prosent blant kvinner uten innvandringsbakgrunn og ni prosent av innvandrerkvinnene. Det var relativt få som dro til et annet krisesenter, en institusjon eller til et annet sted i 2009. I ni prosent av tilfellene er det ikke registrert hvor beboerne dro etter oppholdet. Ved 10 prosent av oppholdene oppgis annet sted, og her inngår blant annet flyktninginstanser, samt beboerne som fremdeles bor på senteret ved årsskiftet.

Tabell 26: Hvor beboerne drar etter krisesenteroppholdet fordelt på opprinnelse. 2007 - 2009. Prosent.

Sted etter oppholdet	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Egen bolig (uten overgriper)	24	21	23	30	29	30	19	16	19
Ny/annen bolig	20	23	20	18	23	19	21	23	20
Tilbake til overgriper	22	22	20	19	18	16	25	25	23
Slektninger/venner	13	12	12	16	14	16	11	11	9
Overgangsbolig	-	0,8	0,7	-	0,3	0,4	-	1	1
Annet krisesenter	5	4	4	2	2	2	7	6	6
Institusjon	3	3	2	4	4	4	2	2	2
Annet sted	7	7	10	4	5	6	9	9	13
Vet ikke	6	7	9	7	6	7	6	7	8
Antall svar (N)	2005	1995	2267	865	744	851	1140	1092	1355

2007: I alt 2231 opphold. Av disse manglet 210 opphold opplysninger om sted, og 30 opphold manglet opprinnelse. Ved 14 opphold manglet begge opplysninger.

2008: I alt 2257 opphold. Av disse manglet 262 opphold opplysninger om sted, og 240 opphold manglet opprinnelse. Ved 81 opphold manglet begge opplysninger.

2009: I alt 2271 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 4 opphold opplysninger om sted, og 63 opphold manglet opprinnelse. Ved to opphold manglet begge opplysninger.

Tabellen nedenfor viser hvor beboerne dro etter oppholdet, fordelt på om krisesenteret har sendt bekymringsmelding til barnevernet, et spørsmål som var aktuelt for beboere som hadde barn under 18 år. Ved oppholdene hvor det er sendt bekymringsmelding til barnvernet drar beboeren oftere tilbake til overgriper (35 prosent) sammenlignet med opphold der det ikke er sendt bekymringsmelding (17 prosent). Ved opphold der det ikke er sendt bekymringsmelding, drar beboeren oftere hjem til egen bolig (uten overgriper).

Tabell 27: Hvor beboerne drar etter krisesenteroppholdet fordelt på om det er sendt bekymringsmelding til barnevernet.

Sted etter oppholdet	Totalt	Sendt bekymringsmelding	Ikke sendt bekymringsmelding
I alt	100	100	100
Hjem til egen bolig (uten overgriper)	23	22	28
Ny/annen bolig	20	20	21
Tilbake til overgriper	20	35	17
Slektninger/venner	12	9	11
Overgangsbolig	0,7	0,9	1
Annet krisesenter	4	2	5
Institusjon	2	3	2
Annet sted	9	5	6
Vet ikke	10	4	9
Antall svar (N)	2267	322	926

2009: I alt 2271 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet fire opphold opplysning om sted. Ved 1249 opphold var det svart på spørsmålet om bekymringsmelding. Ved ett av disse oppholdene var det ikke svart på sted.

8. Dagbrukere

8.1. Krisesentrenes tilbud på dagtid

Krisesentrene gir tilbud til brukerne om å komme på sentrene for samtale, rådgivning og veiledning. Kvinnene som benytter seg av dette tilbudet kalles dagbrukere. Mange kvinner kommer jevnlig til krisesentrene for samtale, støtte og oppfølging, eller for å delta i ulike gruppetilbud. Det kan være kvinner som tidligere har bodd på sentrene og som trenger støtte i en reetableringsfase, eller kvinner som kun bruker sentrene for samtale og rådgivning.

De fleste dagbrukerne besøker senteret på eget initiativ (55 prosent) eller er henvist fra familie/venn/bekjent (19 prosent)²⁴. Det er mer uvanlig å bli henvist fra ulike instanser. De instansene som oftest henviste dagbrukere til krisesenteret er politiet (5 prosent) eller lege/legevakt (4 prosent). Blant beboere er det litt mer vanlig å bli henvist fra offentlige instanser, men også disse brukerne oppsøkte som oftest krisesenteret på eget initiativ eller etter henvisning fra familie/venn/bekjent.

8.2. Omfanget av dagbrukere

Det er rapportert 7546 dagsbesøk ved krisesentrene i 2009. Dette er en økning på 236 dagsbesøk, sammenlignet med individstatistikken i 2008. I 2007 ble det rapportert om 7639 dagsbesøk, altså 93 flere enn i 2009.

Av alle dagsbesøkene i 2009 var det 190 hvor dagbrukeren ikke ønsket registrering.

38 prosent av dagbrukerne (med første dagsbesøk) oppgir at de aldri har vært i kontakt med noe krisesenter tidligere. Dette er en økning på syv prosentpoeng sammenlignet med 2008, og tre prosentpoeng sammenlignet med 2007.

36 prosent av alle dagbrukere hadde ved sitt første dagsbesøk i 2009 vært beboere på et krisesenter tidligere, enten tidligere i 2009 eller før 2009. Av alle dagsbesøk er 53 prosent av en person som har bodd på et krisesenter tidligere. Tabellen nedenfor viser andelen tidligere beboere blant dagbrukere med og uten innvandrerbakgrunn. Gruppen med tidligere beboere omfatter både dem som har bodd på det krisesenteret de nå er dagsbesøkende til og/eller andre krisesenter, i løpet av 2009 eller tidligere år. Det er blant dagbrukere med innvandrerbakgrunn vi finner den største andelen som har bodd på et krisesenter tidligere. Hele 46 prosent med innvandrerbakgrunn har bodd på et krisesenter tidligere, mot 29 prosent av de etnisk norske dagbrukerne. Dette viser at mange beboere bruker krisesentrene som en oppfølgingsinstans for samtale, råd og bistand etter at de har flyttet ut.

Tabell 28: Oversikt over tidligere beboere blant dagbrukerne (første dagsbesøk) brutt ned på bakgrunn.

Alder	Totalt	Uten innvandrerbakgrunn	Med innvandrerbakgrunn
I alt	100	100	100
Ikke vært beboer tidligere	64	71	54
Vært beboer tidligere	36	29	46
Antall svar (N)	2096	1108	931

2009: I alt 2096 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse har 57 ukjent bakgrunn.

De fleste som har hatt en eller annen kontakt med krisesenter tidligere, har hatt det ved krisesentret som de nå er dagsbesøkende til.

²⁴ Av 2070 dagbrukere. 26 hadde ikke besvart spørsmålet om hvordan de ble henvist til krisesenteret.

I den videre fremstillingen baseres analysen på personer registrert ved sitt første dagsbesøk ved senteret. 2096 personer er registrert i individstatistikken for 2009.

8.3. Noen menn blant dagbrukerne

Av de 2096 dagbrukerne er det 80 menn, noe som utgjør i underkant av fire prosent. Dette er omtrent tilsvarende som i 2008. 33 prosent av mennene er under 18 år, mens dette gjelder for kun fire prosent av kvinnene. Tidligere har det vært avdekket at enkelte krisesentre fyller ut egne skjema for barn, noe som er i strid med gitte instruksjer. Det må derfor tas høyde for at noen av mennene kan være barn i følge med mor. Det er ikke mulig å identifisere hvilke dette i så fall gjelder, og derfor er alle skjema med i individstatistikken for dagbrukere.

8.4. Dagbrukernes opprinnelse

I 2009 var 54 prosent av dagbrukerne uten innvandrerbakgrunn og 46 prosent med innvandrerbakgrunn²⁵. Andelen har vært relativt stabil de siste tre årene, med tendens til en svak nedgang i andelen uten innvandrerbakgrunn. Hvis vi ser på gruppen som ikke har vært beboere tidligere er andelen med innvandrerbakgrunn enda lavere. I denne gruppen utgjør etnisk norske kvinner 61 prosent, mens 39 prosent har innvandrerbakgrunn.

Andelen med innvandrerbakgrunn er mindre blant dagbrukerne enn beboerne (61,3 prosent). En mulig forklaring på dette kan være at de uten innvandrerbakgrunn i større grad kjenner til at krisesentrene også kan brukes som rådgivningsinstans. Språkbarrierer kan i tillegg gjøre det vanskelig for kvinner med innvandrerbakgrunn å bruke krisesentrene til rådgivning. Krisesentrene har tidligere rapportert at brukere uten innvandrerbakgrunn i mange tilfeller har et større nettverk av personer de kan få hjelp og overnatting hos. De har derfor ikke samme behov for krisesentrene som overnattingsinstans i forbindelse med overgrep, men bruker i større grad sentrenes samtaletilbud.

Det er ulik grad av norsk språkkunnskap blant dagbrukerne med innvandrerbakgrunn som kom til krisesenteret. De fleste (53 prosent) snakket godt norsk²⁶. 13 prosent snakket ikke norsk, mens 34 prosent snakket litt norsk. Blant beboerne er det omtrent en fjerdedel som ikke snakker norsk, altså en høyere andel enn for dagbrukerne.

For 14 prosent av dagbrukerne var det behov for tolk uten at dette ble brukt²⁷. Denne andelen er høyere enn for beboerne hvor ti prosent hadde behov for tolk uten at dette ble benyttet. Resultatet viser at krisesentrene i litt større grad benytter tolk når en person bor på senteret, sammenlignet med når en person er på dagsbesøk.

²⁵ Av 2039 dagbrukere. For 57 av dagbrukeren er det ikke registrert bakgrunn, eller svart "vet ikke" på spørsmålet om foreldrene er født i utlandet. Disse er ikke med i prosentberegningen.

²⁶ Av 924 dagbrukere. Syv hadde ikke besvart spørsmålet.

²⁷ Av 905 dagbrukere. 26 hadde ikke besvart spørsmålet.

8. 5. Dagbrukernes alder

Aldersprofilen til dagbrukerne i 2009 er relativt lik 2008. Til sammen 34 prosent av dagbrukerne var under 30 år mens 11 prosent var over 50 år. Dagbrukere med innvandrerbakgrunn er gjennomgående yngre enn dagbrukere uten innvandrerbakgrunn, på samme måte som for beboerne. 39 prosent med innvandrerbakgrunn og 28 prosent uten innvandrerbakgrunn var under 30 år.

Tabell 29: Dagbrukernes alder fordelt på opprinnelse. 2007 - 2009. Prosent.

Alder	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
under 18 år	5	4	5	6	4	6	5	3	3
18-29 år	26	29	29	21	22	22	33	38	36
30-39 år	38	34	35	36	33	33	41	36	38
40-49 år	20	23	21	23	27	25	16	17	17
50-59 år	7	8	8	10	10	11	5	5	5
60 år +	3	3	3	4	4	4	1	0,8	1
Antall svar (N)	1974	2198	2198	1146	1140	1095	828	905	919

2007: I alt 2093 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 102 ukjent alder, 77 manglet opprinnelse. 60 dagbrukere manglet begge opplysningene.

2008: I alt 2286 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 88 ukjent alder, 205 manglet opprinnelse. 52 dagbrukere manglet begge opplysningene.

2009: I alt 2096 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 29 ukjent alder, 57 manglet opprinnelse. Fire dagbrukere manglet begge opplysningene.

8. 6. Funksjonshemminger blant dagbrukere

Seks prosent av dagbrukerne har en funksjonsnedsettelse. Andelen blant beboere er på syv prosent. Ca to prosent har nedsatt bevegelsesevne og en prosent har nedsatt hørselsevne. De fleste som har en funksjonsnedsettelse (3,4 prosent) faller inn under "annet-kategorien".

Det er mer vanlig for dagbrukerne uten innvandrerbakgrunn å ha en funksjonsnedsettelse enn for de med innvandrerbakgrunn, på samme måte som for beboerne. Mens åtte prosent av dagbrukerne uten innvandrerbakgrunn har en funksjonsnedsettelse, gjelder dette kun fire prosent av de med innvandrerbakgrunn. Dette mønsteret ble også registrert i 2008.

Tabell 30: Funksjonsnedsettelser hos dagbrukere fordelt på opprinnelse. 2008-2009. Prosent.

Funksjonsnedsettelser	Total				Uten innvandrerbakgrunn		Med innvandrerbakgrunn	
	2008		2009		2008	2009	2008	2009
	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Prosent	Prosent	Prosent
Nedsatt bevegelsesevne	2,0	41	2,3	48	2,7	2,9	1,1	1,5
Nedsatt synsevne	0,4	9	0,3	7	0,7	0,5	0,2	0,2
Nedsatt hørselsevne	0,2	5	1,0	20	0,3	1,2	0,2	0,7
Annen	4,7	97	3,4	69	5,9	4,4	2,5	2,1
Ingen	93	1932	94	1912	91	92	96	96
Antall svar (N)	2069	2069	2043	2043	1076	1092	871	907

2008: I alt 2286 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 217 ikke svart på spørsmålet om funksjonsnedsettelse, 205 manglet opprinnelse og 95 manglet begge opplysningene.

2009: I alt 2096 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 53 ikke svart på spørsmålet om funksjonsnedsettelse, 57 manglet opprinnelse og 13 manglet begge opplysningene.

8.7. Dagbrukernes sivilstand

Tabell 31: Dagbrukernes sivilstand fordelt på opprinnelse. 2007 - 2009. Prosent.

Sivilstand	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Enslig	23	24	20	27	28	25	19	18	15
Samboende	17	13	16	24	19	23	7	5	7
Gift/reg. partner	33	30	32	23	22	22	46	39	44
Separert	13	15	13	10	10	9	17	23	18
Skilt	8	10	9	7	9	8	10	12	10
Flyttet fra samb.	6	8	9	9	12	12	1	3	5
Enke/enkemann	1	0,8	0,6	1	1	0,7	1	0,5	0,5
Antall svar (N)	1973	2193	2046	1133	1128	1087	840	921	911

2007: I alt 2093 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 108 ukjent sivilstand, 77 manglet opprinnelse. 65 dagbrukere manglet begge opplysningene.

2008: I alt 2286 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 93 ukjent sivilstand, 205 manglet opprinnelse. 61 dagbrukere manglet begge opplysningene.

2009: I alt 2096 dagbrukere (med første dagbesøk), av disse hadde 50 ukjent sivilstand, 57 manglet opprinnelse. Ni dagbrukere manglet begge opplysningene.

52 prosent av dagbrukerne i 2009 kan regnes som aleneboende (enslig, separert, skilt, flyttet fra samboer eller enke/enkemann). Dette er seks prosentpoeng færre enn i 2008, men andelen er relativt lik 2007 og 2006.

Det er flere dagbrukere uten innvandrerbakgrunn enn med innvandrerbakgrunn som er enslige, henholdsvis 25 prosent mot 15 prosent. Det er imidlertid flere separerte blant dagbrukere med innvandrerbakgrunn (18 prosent) enn blant de uten innvandrerbakgrunn (9 prosent). Når det gjelder de som lever i parforhold er andelene samboende og gifte omtrent like store blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn. Blant dagbrukere med innvandrerbakgrunn er det betydelig flere som er gift.

8.8. Dagbrukere med barn

56 prosent av dagbrukerne i 2009 har hjemmeboende barn over eller under 18 år, litt flere med innvandrerbakgrunn (59 prosent) enn dem uten innvandrerbakgrunn (53 prosent)²⁸. 52 prosent har ett eller flere hjemmeboende barn under 18 år, mens syv prosent har hjemmeboende barn over 18 år. Dette er omtrent samme andel som i 2008. Til sammen har dagbrukerne 223 hjemmeboende barn over 18 år og 2029 hjemmeboende barn under 18 år.

Tre prosent av dagbrukerne var gravide da de kom til krisesenteret første gang. Dette gjelder henholdsvis fem prosent av dagbrukere med innvandrerbakgrunn og to prosent av dagbrukere uten innvandrerbakgrunn.

I 2009 ble det stilt spørsmål om det var sendt bekymringsmelding til barnevernet der dagbrukerne hadde barn under 18 år. Spørsmålet var besvart på 1099 dagbrukerskjema, og av disse hadde krisesenteret sendt bekymringsmelding i 12 prosent av tilfellene. Dette er betraktelig færre enn for beboere, der det ble sendt bekymringsmelding i en fjerdedel av tilfellene. Det blir oftere sendt bekymringsmelding til barnevernet når dagbrukeren har innvandrerbakgrunn enn når dagbrukeren ikke har innvandrerbakgrunn, 16 prosent mot 9 prosent.

Som tidligere påpekt er det en svakhet med spørsmålet at tilfeller der barnevernet var involvert allerede før mors opphold på krisesenteret ikke fanges opp.

²⁸ Av 2075 dagbrukere. 21 hadde ikke besvart, eller svart "vet ikke" på spørsmålet om dagbrukeren hadde hjemmeboende barn.

8.9. Dagbrukernes relasjon til overgriper

Tabell 32: Dagbrukernes relasjon til overgriper fordelt på brukernes opprinnelse. Én overgriper. 2007 -2009. Prosent.

Relasjon til overgriper	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ektefelle/samboer	48	41	47	43	35	39	56	47	56
Tidligere ektefelle/samboer	35	42	37	36	41	40	33	42	34
Kjæreste	4	3	3	5	5	4	2	1	2
Foreldre	3	4	4	3	5	5	2	4	2
Sønn/datter/annet familiemedlem	4	4	-	5	5	-	3	4	-
Sønn/datter	-	-	2	-	-	3	-	-	1
Annet familiemedlem	-	-	3	-	-	5	-	-	2
En eller flere kjente personer	6	5	3	8	7	3	4	2	2
En eller flere ukjente personer	1	1	1	1	2	1	1	0,8	1
Antall svar (N)	1541	1750	17	904	924	937	637	714	775

2007: I alt 1559 dagbrukere har oppgitt en overgriper, av disse hadde 10 ukjent relasjon og 8 manglet opprinnelse.

2008: I alt 1785 dagbrukere har oppgitt en overgriper, av disse hadde 35 ukjent relasjon og 69 manglet opprinnelse.

2009: I alt 1762 dagbrukere har oppgitt en overgriper, av disse hadde 12 ukjent relasjon og 38 manglet opprinnelse.

I 2007 var det tillatt å sette flere kryss på spørsmålene om overgriper, mens det i 2008 og 2009 kun skulle settes ett kryss for den personen som dagbrukeren opplevde som hovedovergriper. Det er derfor bare mulig å sammenligne tilfellene der det var oppgitt en overgriper med 2007. De fleste (87 prosent) oppgir en overgriper, mens 13 prosent oppgir to eller flere overgripere.

Dagbrukere, på samme måte som beboere, har ofte en nær relasjon til overgriper. Det er imidlertid mer vanlig blant dagbrukerne at overgriperen er en tidligere ektefelle/samboer i stedet for nåværende ektefelle/samboer. Blant dagbrukerne oppgir 47 prosent at overgriperen er ektefelle/samboer, mens dette gjelder hele 72 prosent av beboerne. Videre oppgir 37 prosent av dagbrukerne at overgriperen er en tidligere ektefelle/samboer, og dette gjelder for kun 12 prosent av beboerne.

Det er en økning på seks prosentpoeng som oppgir ektefelle/samboer som overgriper, og en nedgang på fem prosentpoeng som svarer tidligere ektefelle/samboer, sammenlignet med 2008. Det har altså vært en endring siden 2008 i retning av at flere lever i samliv med overgriperen. Andelene i 2009 er imidlertid relativt lik 2007, og det er derfor ikke mulig å si om dette er en trend over tid. Vi har ikke sammenlignbare tall på dette fra tidligere år.

Dagbrukere med innvandrerbakgrunn oppgir oftere ektefelle/samboer som overgriper enn de uten innvandrerbakgrunn, mens sistnevnte i større grad oppgir tidligere ektefelle/samboer. Man kan derfor anta at dagbrukere med innvandrerbakgrunn oftere lever i samliv med overgriperen, mens dagbrukere uten innvandrerbakgrunn i større grad har brutt ut av ekteskapet/samboerskapet.

Blant dagbrukerne som oppgir flere overgripere er hovedovergriper i de fleste tilfeller enten tidligere ektefelle/samboer (22 prosent), ektefelle/samboer (19 prosent) eller foreldre (17 prosent). Det er færre i 2009 enn 2008 som oppgir bekjente eller ukjente personer, og flere som oppgir enten ektefelle/samboer eller tidligere ektefelle/samboer. Det er mer vanlig blant dagbrukere med innvandrerbakgrunn at overgriperne er ukjente personer, mens det på motsatt side er mer vanlig at overgriperne er bekjente blant dagbrukerne uten innvandrerbakgrunn.

Tabell 33: Dagbrukernes relasjon til hovedovergriper. Flere overgripere. 2008 og 2009. Prosent

Relasjon til overgriper	Total		Uten innvandrerbakgrunn		Med innvandrerbakgrunn	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
I alt	100	100	100	100	100	100
Ektefelle/samboer	15	19	11	18	22	19
Tidligere ektefelle/samboer	19	22	22	23	16	22
Kjæreste	6	2	10	2	1	2
Foreldre	18	17	17	16	20	17
Sønn/datter/annet familiemedlem	10	-	10	-	12	-
Sønn/datter	-	3	-	5	-	2
Annet Familiemedlem	-	12	-	10	-	15
En eller flere bekjente	18	14	20	19	13	10
En eller flere ukjente personer	14	10	11	7	16	14
Antall svar (N)	182	257	82	127	86	124

2008: I alt 301 dagbrukere har oppgitt flere overgripere, av disse hadde 119 ukjent relasjon til overgriper og 14 manglet opprinnelse.

2009: I alt 258 dagbrukere har oppgitt flere overgripere, av disse hadde en ukjent relasjon til overgriper og seks manglet opprinnelse.

8. 10. Årsak til dagsbesøk

78 prosent av de dagsbesøkende oppgir psykisk vold som en årsak til kontakt med krisesenteret. Andelen har vært relativt stabil de siste tre årene. 48 prosent oppgir fysisk vold som årsak til besøket, en svak økning fra 2008 og 2007. Flere beboere enn dagbrukere oppgir en form for vold som årsak til henvendelsen. 82 prosent av beboerne oppgav psykisk vold, mens 63 prosent oppgav fysisk vold. Forskjellen er altså størst når det gjelder fysisk vold. I forhold til andelen som svarer trusler, er det ingen store forskjeller mellom dagbrukere og beboere. 61 prosent av beboerne oppgav trusler som årsak, mot 59 prosent av dagbrukerne.

Barnemishandling, voldtekt eller annen seksuell vold blir oppgitt som årsak til dagsbesøk av seks prosent. To prosent oppgir incest og ca en prosent oppgir incest mot barn. Det er hovedsakelig dagbrukere med innvandrerbakgrunn som oppgir tvangsgifte som årsak (2 prosent).

Fysisk vold opptrer litt oftere som årsak blant dagbrukere med innvandrerbakgrunn (50 prosent) enn dagbrukere uten innvandrerbakgrunn (47 prosent). Psykisk vold er imidlertid litt vanligere blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn (80 prosent), sammenlignet med innvandrerkvinnene (76 prosent). Trusler blir litt oftere oppgitt som årsak til besøket blant dagbrukere med innvandrerbakgrunn (61 prosent), sammenlignet med dagbrukere uten innvandrerbakgrunn (58 prosent). Barnemishandling, voldtekt og incest mot bruker blir litt oftere oppgitt som årsak blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn.

19 prosent av dagbrukerne oppgir "annet" som årsak til henvendelsen. Mange spesifiserer at de er på krisesenteret for å få oppfølging. Dette kan være dagbrukere som tidligere har vært i kontakt med senteret, enten på telefon, som beboere eller dagbrukere tidligere år. Rusproblemer, økonomisk vold, behov for praktisk hjelp og samlivsproblemer er også årsaker som går igjen under kategorien "annet".

Tabell 34: Årsakene til at dagbrukerne tok kontakt med krisesentrene. 2007 - 2009. Prosent.

Årsak til henvendelse	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Fysisk vold	46	45	48	43	43	47	49	47	50
Psykisk vold	79	77	78	79	80	80	78	74	76
Trusler	57	57	59	58	60	58	56	56	61
Barnemishandling	7	6	6	6	7	7	8	7	5
Tvangsgifte	2	1	1	0	0	0,1	5	3	2
Voldtekt	6	8	6	7	9	7	5	7	5
Incest mot bruker	3	3	2	4	6	4	1	1	0
Incest mot barn	1	1	0,8	2	2	1	1	0,2	0,5
Annen seksuell vold	5	6	6	5	7	6	4	5	5
Utsatt for menneskehandel	-	-	0,6	-	-	0,1	-	-	1
Annet	20	22	19	19	19	17	21	26	21
Antall svar (N)	1967	2176	2060	1138	1125	1102	829	898	910

2007: I alt 2093 dagbrukere. Av disse hadde 113 ikke oppgitt årsak til henvendelsen, 54 manglet opprinnelse og 41 manglet begge opplysningene.

2008: I alt 2286 dagbrukere. Av disse hadde 110 ikke oppgitt årsak til henvendelsen, 205 manglet opprinnelse og 52 manglet begge opplysningene.

2009: I alt 2096 dagbrukere. Av disse hadde 36 ikke oppgitt årsak til henvendelsen, 57 manglet opprinnelse og ni manglet begge opplysningene.

8. 11. Henvisning til hjelpeinstanser

Tabell 35: Henvisninger til hjelpeapparatet etter opprinnelse. 2007 - 2009. Prosent.

Henvisninger til hjelpeapparatet	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Advokat	24	25	30	23	23	27	24	29	34
Politi	12	13	17	11	13	16	13	13	17
Familiekontor	9	8	9	9	11	9	7	6	8
Lege/legevakt	7	8	7	7	8	8	7	7	7
Barnevern	6	4	8	5	4	7	7	5	9
Sosialkontor	5	9	-	3	6	-	9	13	-
Trygdekontor	2	3	-	2	2	-	3	3	-
NAV	-	-	11	-	-	5	-	-	17
Psykolog o.l.	3	3	4	3	4	6	2	2,1	2
Boligkontor	1	2	2	1	2	2	1	2	2
Annet krisesenter	2	1	1	1	0,8	1	2	2	1
PPT/BUP	1	1	1	1	0,7	1,0	1	0,6	1
Annet	8	6	6	6	4	6	12	9	7
Ingen henvisning	51	49	43	55	53	46	47	46	40
Antall svar (N)	1834	2098	2023	1067	1088	1074	767	862	904

2007: I alt 2093 dagbrukere. Av disse hadde 249 ikke oppgitt noe om henvisning til hjelpeapparatet eller ikke, 67 manglet opprinnelse og 57 manglet begge opplysningene.

2008: I alt 2286 dagbrukere. Av disse hadde 188 ikke oppgitt noe om henvisning til hjelpeapparatet eller ikke, 205 manglet opprinnelse og 40 manglet begge opplysningene.

2009: I alt 2096 dagbrukere. Av disse hadde 73 ikke oppgitt noe om henvisning til hjelpeapparatet eller ikke, 57 manglet opprinnelse og 12 manglet begge opplysningene.

Langt færre dagbrukere enn beboere blir henvist videre til hjelpeinstanser. 76 prosent av beboere (førstegangsopphold) blir henvist videre, mens kun 57 prosent av dagbrukerne blir henvist videre etter sitt første besøk på senteret. Andelen som blir henvist videre har økt de siste årene. I 2007 og 2008 ble omtrent halvparten av dagbrukerne henvist videre, mens andelen altså er oppe i 57 prosent i 2009.

Det er mest vanlig å henvise til advokat (30 prosent) eller politi (17 prosent). Det er også en del som blir henvist til familiekontor (9 prosent), lege/legevakt (7 prosent) og barnevern (8 prosent). Omtrent en av ti dagbrukere blir henvist til NAV. I 2009 er alternativene som gjelder sosialkontor og trygdekontor slått sammen til NAV. Sammenlignet med 2008 og 2007 er det en økning i andelen som ble henvist til advokat, politi og barnevern.

Dagbrukere med innvandrerbakgrunn blir oftere henvist til hjelpeapparatet enn dagbrukere uten innvandrerbakgrunn, henholdsvis 61 prosent mot 54 prosent. Resultatene viser også at det er mer vanlig å henvise dagbrukere med innvandrerbakgrunn til advokat og NAV enn det som er tilfelle for dem uten innvandrerbakgrunn. Sistnevnte gruppe blir på sin side litt oftere henvist til psykolog.

8. 12. Bistand fra krisesenteret

Dagtilbudet handler i stor grad om å kunne komme på sentrene for samtale, råd og veiledning. Det er derfor ikke overraskende at 95 prosent av dagbrukerne har fått bistand i form av samtaler, en økning på to prosentpoeng sammenlignet med foregående år. Omtrent alle dagbrukere har fått en eller annen form for bistand.

Etter samtale er støtte/praktisk hjelp den bistanden som dagbrukerne i størst grad mottar. 28 prosent har mottatt slik bistand, noe som er en økning på fem prosentpoeng sammenlignet med 2008. Denne typen bistand er imidlertid mer vanlig blant beboerne, hvor det ble gitt støtte/praktisk hjelp ved hele 83 prosent av førstegangsoppholdene. Det blir også oftere gitt følge til hjelpeapparat ved første opphold (34 prosent) enn det som er tilfelle ved første dagsbesøk (9 prosent). Det er et generelt mønster at bistand utover samtale oftere blir gitt ved opphold enn dagsbesøk.

Det er noe forskjell på hva slags type bistand kvinner med og uten innvandrerbakgrunn mottar. Det er mer vanlig å gi bistand i form av støtte/praktisk hjelp, samt følge til hjelpeapparat, til kvinner med innvandrerbakgrunn. Det er også en litt større andel innvandrerkvinner som har fått hjelp til å finne bolig, hjelp til flytting, barnepass og annen bistand. Disse forskjellene kan muligens ha sammenheng med at språkutfordringer kan være et problem for innvandrerkvinner i møte med hjelpeapparatet og på boligmarkedet.

Åtte prosent oppgir at de har fått "annen" bistand. Her blir det ofte nevnt at dagbrukeren har fått tilbud om å bo på krisesenteret. I en del tilfeller spesifiseres det også at bistanden dreier seg om oppfølging og diverse veiledning.

Tabell 36: Bistand fra krisesentrene etter opprinnelse. 2007-2009. Prosent

Bistand fra krisesenteret	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Samtale	93	93	95	95	94	96	91	91	94
Støtte/praktisk hjelp	25	23	28	23	18	24	28	32	34
Fulgt til hjelpeapparatet	5	7	9	5	6	7	6	8	12
Gruppe/nettverk	6	5	5	6	5	4	6	5	6
Hjelp til å finne bolig	1	0,9	3	1	0,5	0,7	2	1	5
Hjelp til flytting	1	0,8	2	1	0,4	0,9	2	1	4
Barns kontakt med far	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Barnepass	1	2	2	1	0,7	1,2	1	3	4
Andre tilbud til barn	1	3	3	1	3	3	1	2	3
Annen bistand	13	7	8	12	6	6	14	9	10
Ingen bistand	1	0,7	0,5	1	0,9	0,6	1	0,4	0,2
Antall svar (N)	1963	2181	2061	1135	1131	1095	828	893	914

2007: I alt 2093 dagbrukere. Av disse hadde 113 ikke oppgitt hvilken bistand de mottok fra krisesenteret, 60 manglet opprinnelse og 43 manglet begge opplysningene.

2008: I alt 2286 dagbrukere. Av disse hadde 105 ikke oppgitt hvilken bistand de mottok fra krisesenteret, 205 manglet opprinnelse og 48 manglet begge opplysningene.

2009: I alt 2096 dagbrukere. Av disse hadde 35 ikke oppgitt hvilken bistand de mottok fra krisesenteret, 57 manglet opprinnelse og fem manglet begge opplysningene.

9. Organisering og tilbud ved krisesentrene

Alle krisesentrene²⁹ har levert samleskjema for 2009. Skjemaet var på web, og alle spørsmål var satt til obligatorisk, noe som betyr at sentrene ikke kom videre i skjemaet uten svare på spørsmålene. Grunnen til dette var at flere samleskjema i 2008 var relativt mangelfulle. Det er likevel ikke alle sentre som har registrert svar på alle spørsmål, men skrevet "vet ikke" eller et spørsmålstegn i skjemaet. Utfyllingen er imidlertid mer fullstendig enn i 2008.

Krisesentrene skal være et lavterskeltilbud for voldsutsatte kvinner og deres barn. I Norge finnes 50 krisesentre, og minst ett krisesenter er lokalisert i hvert av landets fylker. Vest-Finnmark krisesenter består av to avdelinger (Alta og Hammerfest), og ble fra 2007 regnet som to separate sentre i statistikken. Krisesentrene mottar økonomisk støtte både fra staten og kommunene. Fra 2005 ble det innført en finansieringsordning som innebærer at staten dekker 80 prosent av godkjente driftsutgifter under forutsetning av at kommunene dekker 20 prosent av utgiftene.

45 av de 50 krisesentrene finansieres av mer enn én kommune.

Det er til sammen oppgitt 404 kommuner som bidrar til finansieringen av krisesenter (tre kommuner finansierer mer enn ett senter). I dette antallet ligger også en finsk kommune (Utsjok) og Finnmark fylkeskommune. Antallet finansierende kommuner viser en økning fra 376 registrerte kommuner i 2008, men er relativt likt antallet som ble oppgitt i 2007 (406).

9. 1. Eie- og leieforhold

De aller fleste sentrene, 74 prosent, leier lokalene som krisesentrene holder til i. 62 prosent av disse leier senteret av kommunen, mens resten leier av private (22 prosent) eller stiftelse (16 prosent). Kun seks sentre har overgangsboliger. Med overgangsbolig menes en boenhet krisesenteret disponerer, der tidligere beboere kan bo i en mellomfase mellom opphold på senteret og innflytting i egen bolig. De seks sentrene disponerer til sammen syv overgangsboliger³⁰. Alle de seks overgangsboligene er leid. Overgangsboligene er ikke inkludert i statistikken som viser beboere og overnattingsdøgn ved krisesentrene.

9. 2. Personell

I 2007 ble det for første gang innhentet informasjon om ansatte og frivillige vakter som er tilknyttet krisesentrene. I følge veiledningen til skjema skal både antall ansatte og antall årsverk rapporteres. Det skilles mellom ordinære stillinger, heltid eller deltid, samt frivillige vakter. En heltidsstilling utgjør ett årsverk. Alle stillinger på under 100 prosent skal registreres som deltidsstilling. Med frivillige vakter menes personer som ikke har et ordinært ansettelsesforhold, men som utfører arbeidsoppgaver mot et honorar. Alle personer som har jobbet ved krisesenteret i løpet av året skal registreres under "antall personer". Personer som kun har jobbet deler av året skal også registreres som én person. Når det gjelder "antall årsverk", skal summen av de utførte årsverkene ved senteret i løpet av året registreres. Personer som slutter, går ut i permisjon, eller har sykefravær ut over egenmelding, skal registreres som én person. For disse skal summen av de faktisk utførte årsverkene registreres. Overtid og ferievikarar skal ikke registreres.

²⁹ unntatt Ytre Helgeland som ble nedlagt

³⁰ Ett senter hadde ikke oppgitt antall overgangsboliger, selv om det er svart at dette senteret har overgangsbolig.

Tabell 37: Ansatte og årsverk ved krisesentrene. 2007 og 2008. Antall.

2009	Antall ansatte	Antall krisesenter (N)	Antall årsverk	Antall krisesenter (N)
Heltid	153	50	148	50
Deltid	343	50	147,6	49
Frivillige vakter	331	50	76	48
2008	Antall ansatte	Antall krisesenter (N)	Antall årsverk	Antall krisesenter (N)
Heltid	144	45	125	40
Deltid	282	41	120	38
Frivillige vakter	374	34	57	23
2007	Antall ansatte	Antall krisesenter (N)	Antall årsverk	Antall krisesenter (N)
Heltid	136	51	136	51
Deltid	257	51	140	51
Frivillige vakter	481	51	109	51

Tabellen ovenfor viser antall ansatte i heltidsstillinger, deltidsstillinger og frivillige vakter, samt hvor mange årsverk disse utgjør til sammen. Alle sentrene har svart på spørsmålet om antall ansatte. Ett av sentrene har skrevet spørsmålstegn på hvor mange årsverk deltidsvaktene utgjør, og to sentre har skrevet spørsmålstegn på spørsmålet om hvor mange årsverk de frivillige vaktene utgjør. De har samtidig oppgitt at de har deltidsansatte og frivillige vakter, og vi kan derfor anta at antall årsverk for disse er litt høyere enn det som står i tabellen.³¹

496 personer har vært ansatt ved krisesentrene i 2009, enten i heltidsstilling eller deltidsstilling. Dette er en økning sammenlignet med tallene i 2008, men det var flere krisesenter som ikke svarte på dette spørsmålet da. Sammenlignet med 2007 er det litt over 100 flere personer som er ansatt ved krisesentrene.

31 prosent av de ansatte ved krisesentrene jobber i en heltidsstilling, mens 69 prosent jobber i en deltidsstilling. I tillegg rapporteres det om 331 personer i frivillige vakter, noe som er en nedgang sammenlignet med 2008 og 2007. Det har altså vært en endring i retning av flere ansatte og færre frivillige vakter de tre siste årene.

Tre krisesentre rapporterer at de har mannlige ansatte som jobber heltid, mens syv krisesentre har menn som jobber deltid. På krisesentrene jobber det til sammen åtte menn i heltidsstilling, mens 10 menn jobber i deltidsstilling. De 18 ansatte mennene jobber til sammen 10 årsverk. Ett senter oppgir 10 menn som jobber frivillige vakter, og at dette utgjør to årsverk. På de fleste krisesentrene er det merkantile stillinger, slik som eksempelvis vaktmester, renholder og kontoransvarlig. Det antas at noen av mennene faller inn under disse kategoriene, uten at vi kan sjekke dette direkte i skjema. Dette fordi det ikke er spurt etter kjønn på spørsmålet om fordelig av stillingskategoriene på de merkantile stillingene. Vi kan imidlertid bemerke at ingen av de heltidsansatte mennene jobber på et senter som oppgir å ha vaktmesterstilling, og at disse følgelig faller inn under andre stillingskategorier.

17 senter har ansatte i kontor/sekretærstillinger og 17 senter har også ansatte i kjøkken/husansvarlige stillinger. Ni senter har vaktmesteransvarlige, mens 16 senter har en eller flere renholdsstillinger.

³¹ Ett senter hadde oppgitt seks heltidsansatte og at disse til sammen utgjør ett årsverk. Vi tok kontakt med senteret for å høre hvordan dette kunne gå til. Personen vi snakket med var ikke helt sikker på hva som har skjedd, men fortalte at det har vært flere personer innom den faste stillingen i løpet av året og vi antar at dette er skyld i avviket mellom årsverk og antall heltidsansatte.

Tabell 38: De ansattes høyeste fullførte utdanning. 2007 og 2008. Prosent

Utdannelse	2007	2008	2009
Totalt	100	100	100
Grunnskolenivå	21	17	16
Videregående skolenivå	39	38	39
Universitets- og høghskolenivå	34	39	37
Annet	6	6	8
Antall svar (N)	468	453	591

Tabellen overfor viser fordelingen av ansatte i brukerrettede stillinger fordelt på utdanningsnivå. Det prosentueres med basis i alle brukerrettede stillinger som er fordelt på utdanningsnivå. Personer med frivillige vakter skal også inkluderes. Dersom personen ikke har fullført norsk grunnskole, eller har en utdanning som ikke tilsvarer utdanningsnivået i Norge, skal det registreres som "Annet". Det ble rapportert om 591 ansatte med brukerrettede stillinger fordelt på utdanning. Tallene er relativt stabile sammenlignet med tidligere år. Det er en svak nedgang i andelen med utdanning på høghskole eller universitetsnivå, og en svak øking i andelen med utdanning på videregående nivå eller annet.

9. 3. Tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne

I 2009 ble det ikke spurt om antall personer med funksjonshemming i samleskjema, da dette ble kartlagt i individstatistikken. Andelen beboere som har en funksjonsnedsettelse ligger på syv prosent i 2009, mens andelen er seks prosent for dagbrukere. Det er to prosent (45 beboere) som har nedsatt bevegelsesevne. Tilsvarende andel blant dagbrukerne er også på to prosent (48 dagbrukere).

Til sammen 24 krisesentre oppgir at de er tilrettelagt for personer med nedsatt bevegelsesevne. Syv senter er tilrettelagt for personer med nedsatt synsevne, mens fem er tilrettelagt for brukere med nedsatt hørselsevne. Ni sentre oppgir at de er tilrettelagt for personer med annen funksjonsnedsettelse. Alle de 50 krisesentrene har svart på spørsmålene om tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne. Hvilken type tilrettelegging det dreier seg om fremgår ikke av skjemaet, og det er krisesentrene selv som tar en vurdering på om de er tilrettelagt.

Åtte sentre har parkeringsplasser for personer med nedsatt funksjonsevne. Fire av disse har én slik parkeringsplass, mens øvrige har to.

9. 4. Lokaler og belegg

Om sentrene er fulle avhenger både av antall beboere som oppsøker sentrene, hvor lenge den enkelte blir boende, og av hvor mange sengeplasser og soverom sentrene har til rådighet. 72 prosent (36 av 50) krisesenter oppgir å ha vært fulle i løpet av året. Fire senter oppgir å ha vært full en gang, mens 36 senter har vært fulle flere ganger i løpet av 2009. I 2008 opplevde 77,5 prosent av sentrene å være fulle i løpet av året så vi ser en nedgang i andelen fulle senter.

Antall oppgitte soverom for beboere varierer fra ett til 26. Halvparten har tre til fem soverom, og snittet er på seks soverom.

I gjennomsnitt har krisesentrene 16 sengeplasser til beboere. I 2008 var snittet 15. Antall faste sengeplasser for beboere varierer fra fire til 86.

10 sentre oppgir at de ikke har soverom for ansatte. 37 sentre har ett soverom for ansatte, mens tre sentre har to slike soverom.

Alle sentrene bortsett fra ett har stuer og kjøkken som kan disponeres av beboere. 28 sentre har flere stuer og 24 sentre har mer enn ett kjøkken.

Som administrative og andre spesielle rom kan man regne kontorer, vaktrom, møterom, samtalerom og besøksrom. Alle sentre har ett eller flere kontor, omtrent halvparten har møterom og ti sentre har ett besøksrom. Videre finner vi at 19 sentre har et vaktrom og at de fleste (42) har et aktivitetsrom/lekerom. Når det gjelder besøk finner vi at dette ikke er tillatt ved tre av sentrene, mens 46 tillater besøk med visse restriksjoner. Kun ett senter har ingen restriksjoner i forhold til besøk.

Alle de 50 krisesentrene har svart på spørsmålene som omhandler lokaler.

9. 5. Tilbud på sentrene

46 av de 50 krisesentrene oppgir at de er bemannet hele døgnet. 31 av sentrene har egne ansatte som jobber med barn. 19 av disse har én person som jobber med barn, mens 12 sentre har flere personer. Ni sentre har ikke egne tilbud for barn, mens 41 sentre har dette. Tabellen nedenfor viser antall sentre fordelt på ulike tilbud for barn.

Tabell 39: T tilbud til barn. 2007-2009. Antall krisesentre.

Type tilbud til barn	2007 Antall	2008 Antall	2009 Antall
Enesamtaler for barn med eller uten mor tilstede	35	33	35
Gruppesamtaler-tilbud for barn	8	3	5
Egne samarbeidsopplegg med andre offentlige hjelpetjenester	19	12	19
Bistand ved samvær med far og overlevering	27	25	21
Oppfølging av barn som tidligere hatt opphold ved senteret	17	19	23
Barnehagetilbud – egen regi el avtale med annen barnehage	12	13	14
Skyssordning til/fra barnehage og skole	20	21	19
Fritidsaktiviteter for barn i regi av senteret	31	32	34
Fritidsaktiviteter for barn i regi av frivillige org	18	17	16
Andre tilbud	12	6	9
Totalt antall krisesenter (N)	51	50	50

Den vanligste bistanden til barn er enesamtaler (35) og fritidsaktiviteter (34) for barn i regi av senteret. Litt under halvparten av alle sentrene tilbyr oppfølging av barn som tidligere har bodd ved senteret, mens 21 sentre tilbyr bistand ved samvær med far og overlevering. Det er også relativt mange sentre (19) som har egne samarbeidsopplegg med andre offentlige hjelpeinstanser og/eller skyssordning til/fra skole og barnehage.

Vi ser at det er relativt stabile tall sammenlignet med tidligere år. De største forskjellene er en nedgang i antall sentre som gir bistand ved samvær med far og overlevering, og en øking i ansatt sentre som tilbyr oppfølging av barn som tidligere har hatt opphold ved senteret. Det er også flere sentre i 2009 som gir andre tilbud til barn enn i 2008, men færre enn i 2007. På spesifiseringen av andre tilbud er det flere som nevner leksehjelp. Det nevnes også at ansatte tar med barna på tur og gir dem følge til/fra skole/barnehage/park ved behov, uten at det er spesifisert en direkte skyssordning ved senteret.

Tabell 40: Fasiliteter på sentrene. 2007-2009. Antall sentre

Fasiliteter på senteret	2007 Antall	2008 Antall	2009 Antall
PC	49	48	47
Internett	49	46	48
Dataspill Playstation	45	41	43
TV	51	49	50
Bøker, blader, aviser	50	49	50
Lekerom	44	40	43
Ungdomsrom	18	17	22
Lekeplass ute	45	37	42
Uteplass	48	44	44
Totalt antall krisesenter (N)	51	50	50

Tabellen ovenfor viser hvor mange senter som har ulike fasiliteter. De fleste tallene er relativt stabile over tid. Vi kan imidlertid bemerke en øking an delen senter som har ungdomsrom, fra 17 senter i 2008 il 22 senter i 2009.

Sammenlignet med 2008 ser vi også en svak øking i andelen tilbud til barn, slik som lekerom og lekeplass ute. Andelene er imidlertid ikke høyere enn i 2007. I 2007 var det 4 flere senter som hadde lekeplass ute enn i 2009.

Alle sentrene i år har TV, bøker, blader og aviser. Bortsett fra to-tre senter har også alle internett og PC.

Referanser

Hirsch, Agnes Aaby og Elisabeth Nørgaard (2008): *Rapportering fra krisesentrene i 2007*. Rapporter 2008/34, Statistisk sentralbyrå.

Kleven, Laila og Sandra Lien (2007): *Rapportering fra krisesentrene i 2006*. Rapporter 2007/32, statistisk sentralbyrå.

Krisesentersekretariatet (2008): *Bistand og trygge oppholdssteder for kvinner utsatt for menneskehandel*. Årsrapport 2007 Rosa (reetablering, oppholdssteder, sikkerhet, assistanse).

Nersund, Ranita Larsen og Govasmark, Hege (2009): *Rapportering fra krisesentrene 2008*. Sentio Research Norge.

Vedlegg

- A. Samlestatistikk 2009
- B. Kommuner som støtter krisesentrene økonomisk 2009
- C. Krisesentrene i rapporten
- D. Beboerskjema
- E. Dagbrukerskjema
- F. Samleskjema

A. Samlestatistikk 2009

Tall som gjelder antall opphold og dagsbesøk/dagbrukere er hentet fra individstatistikken. Øvrige tall er hentet fra samleskjema. Innbyggertall i finansierende kommuner er hentet fra ssb: <http://www.ssb.no/folkemengde/>.

Krisesenter	Registrert antall telefonhenvendelser	Registrert antall krisetelefoner	Registrert antall henvendelser på e-post	Antall overnattingsdøgn kvinner	Antall overnattingsdøgn menn	Antall overnattingsdøgn barn	Antall opphold kvinner	Antall opphold menn	Antall opphold uten godatt registrering	Antall opphold med barn	Antall finansierende kommuner	Antall dagbrukere (første dagsbesøk)	Antall dagsbesøk	Totalt innbyggertall per 01.01.2010 i finansierende kommuner
Alta krisesenter	190	30	0	617	0	508	19	0	2	9	2	21	53	19 767
Asker og Bærum krisesenter	1116	163	6	3527	0	2359	71	0	12	39	2	34	76	165 836
Aust-Agder krisesenter	1449	215	uoppgitt	1734	0	1981	40	0	0	23	15	68	443	108 499
Bergen krisesenter	5149	316	0	3163	0	2509	107	0	1	61	19	37	51	392 156
Betzy krisesenter, Drammen	6170	320	50	2041	0	1629	84	0	0	42	9	99	249	180 755
Bodø krisesenter	1896	319	120	1220	0	244	30	0	0	11	11	57	236	79 003
Eva krisesenter, Halden	151	140	7	521	0	195	24	0	0	6	1	18	19	28 776
Follo krisesenter	5707	684	0	1828	0	2044	99	0	2	50	7	153	502	125 810
Fredrikstad krisesenter	3029	191	79	1647	0	1080	54	0	8	28	2	61	369	77 723
Gjøvik krisesenter	261	75	7	1431	0	288	36	0	4	18	11	17	27	107 321
Glåmdal krisesenter	1536	103	187	1032	0	174	35	0	0	9	6	22	93	49 298
Gudbrandsdal krisesenter	660	147	0	364	0	606	25	0	1	14	12	27	87	70 386
Hallingdal krisesenter	446	60	0	240	0	32	14	0	0	5	6	15	48	20 078
Hamar krisesenter	552	134	0	2059	0	1879	58	0	0	33	9	65	174	123 430
Harstad krisesenter	231	120	2	185	0	144	18	0	0	11	6	7	11	32 408
Haugesund krisesenter	1219	146	10	1558	0	1012	29	0	7	13	8	22	67	101 728
Hønefoss krisesenter	1604	210	0	1923	0	1216	56	0	0	30	8	44	222	81 227
Indre Østfold krisesenter	uoppgitt	uoppgitt	uoppgitt	2423	0	1498	69	0	2	39	9	45	73	55 903
Kongsberg krisesenter	881	117	5	369	0	615	40	0	0	18	7	33	277	63 716
Lofoten krisesenter	877	258	0	217	0	84	12	0	1	4	4	14	59	22 196
Midt-Troms krisesenter	321	63	0	161	0	237	11	0	0	6	9	8	27	31 889
Molde og omegn krisesenter	2370	134	920	812	0	768	34	0	0	16	11	51	358	70 862
Mosjøen krisesenter	1345	210	uoppgitt	886	0	16	34	0	0	8	3	23	375	16 328
Moss krisesenter	777	124	0	2048	0	1706	26	0	0	16	4	58	203	55 677
Narvik krisesenter	447	447	3	536	0	302	17	0	0	5	3	19	117	22 375
Nora senteret	389	32	11	469	7	511	22	2	0	10	9	30	65	26 180
Nordmøre krisesenter, Kristiansund	774	706	10	844	0	622	42	0	0	19	7	43	201	45 037
Nord-Trøndelag krisesenter	275	49	1	1225	0	509	28	0	15	13	24	7	10	131 555
Nord-Østerdal krisesenter	89	25	0	116	0	211	9	0	0	4	7	2	2	17 981
Odda og omland krisesenter	176	3	0	437	0	12	6	0	1	2	3	0	6	11 387
Orkdal og omegn krisesenter	417	97	3	907	0	574	26	0	0	10	16	25	30	75 718
Oslo krisesenter	uoppgitt	uoppgitt	uoppgitt	8921	0	5696	331	0	1	137	1	361	1512	586 860
Rana krisesenter	38	17	0	69	0	59	5	0	4	2	3	1	6	31 652
Romeriket krisesenter	1086	279	50	2775	0	3529	97	0	0	60	14	43	46	255 029
Samisk krisesenter, Karasjok	248	194	0	94	0	0	3	0	5	0	2	1	3	4 091
Sarpsborg krisesenter	892	115	0	2202	0	1458	51	0	9	26	1	20	79	52 159
Sauda og omland krisesenter	6	6	0	15	0	15	3	0	0	2	1	0	0	4 695
Sogn og Fjordane krisesenter	uoppgitt	939	5	1480	0	1294	36	0	0	26	25	22	195	105 398
Stavanger krisesenter	2171	630	1464	2694	23	2470	99	4	5	57	18	60	182	335 227
Sunnhordaland krisesenter	323	94	1	616	0	321	21	0	0	7	5	6	7	47 737
Sunnmøre krisesenter, Ålesund	2045	487	7	1374	0	1771	45	0	6	30	16	14	35	124 994
Sør-Helgeland krisesenter	77	22	72	25	0	2	3	0	0	1	5	12	56	13 100
Telemark krisesenter, Skien	2108	190	20	1004	124	853	58	3	2	33	16	55	128	154 254
Tromsø krisesenter	260	185	3	679	0	643	31	0	7	16	7	8	10	86 304
Trondheim krisesenter	963	364	0	2340	0	1890	76	0	2	46	1	34	34	170 936
Vest-Agder krisesenter, Kristiansand	2040	912	3	4173	0	3845	79	0	0	44	15	154	269	170 377
Vesterålen krisesenter	0	40	0	187	0	184	14	0	0	9	6	4	7	32 210
Vest-Finnmark krisesenter	236	85	5	571	0	396	17	0	0	7	5	38	47	16 136
Vestfold krisesenter, Tønsberg	2535	2133	20	2859	0	2753	105	0	0	57	12	133	387	216 517
Voss krisesenter	232	27	0	258	0	260	13	0	0	4	4	5	13	17 660
SUM	55764	12357	3071	68876	154	53004	2262	9	97	1136	404	2096	7546	4 836 341

B. Kommuner som støtter krisesentrene økonomisk 2009

Krisesenter	Vertskommune	Kommuner som støtter krisesentrene økonomisk i 2009	Antall
ØSTFOLD			
Eva krisesenter	Halden	Halden	1
Krise- og incestsenter i Fredrikstad	Fredrikstad	Hvaler, Fradrikstad	2
Krisesenteret i Moss	Moss	Moss, Rygge, Våler, Råde	4
Sarpsborg krisesenter	Sarpsborg	Sarpsborg	1
Indre Østfold krisesenter	Eidsberg	Eidsberg, Askim, Hobøl, Rakkestad, Marker, Skidtvett, Trøgstad, Spydeberg, Rømskog	9
AKERSHUS			
Krisesenter i Asker og Bærum	Bærum	Bærum, Asker	2
Krisesenteret i Follo	Ås	Ås, Ski, Vestby, Nesodden, Frogn, Oppegård, Enebakk	7
Romerike krisesenter	Skedsmo	Aurskog-Høland, Fet, Lørenskog, Nittedal, Sørum, Enebakk, Gjerdrum, Nannestad, Rælingen, Ullensaker, Eidsvoll, Hurdal, Nes, Skedsmo	14
OSLO			
Oslo krisesenter	Oslo	Oslo	1
HEDMARK			
Glåmdal krisesenter	Kongsvinger	Kongsvinger, Eidskog, Nord-Odal, Grue, Sør-Odal, Åsnes	6
Hamar krisesenter	Hamar	Hamar, Ringsaker, Løten, Stange, Elverum, Våler, Engerdal, Trysil, Åmot	9
Krisesenteret for Nord-Østerdal	Tynset	Tynset, Folldal, Os, Tolga, Rendalen, Alvdal, Stor-Elvdal	7
OPPLAND			
Gudbrandsdal krisesenter	Lillehammer	Lillehammer, Sør-Fron, Sel, Skjåk, Gausdal, Nord-Fron, Vågå, Dovre, Øyer, Ringebru, Lom, Lesja	12
Gjøvik krisesenter	Gjøvik	Gjøvik, Vestre Toten, Østre Toten, Søndre Land, Nordre Land, Gran, Nord-Aurdal, Vang, Etne, Øystre Slidre, Vestre Slidre	11
BUSKERUD			
Betzy krisesenter	Drammen	Drammen, Lier, Svelvik, Røyken, Sande, Hurum, Øvre Eiker, Nedre Eiker, Modum	9
Kongsberg krisesenter	Kongsberg	Kongsberg, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Øvre Eiker, Notodden, Sigdal	7
Hønefoss krisesenter	Ringeriket	Hole, Modum, Jevnaker, Lunner, Gran, Sør-Aurdal, Krødsherad, Ringeriket	8
Hallingdal krisesenter	Gol	Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol	6
VESTFOLD			
Vestfold krisesenter	Tønsberg	Tønsberg, Stokke, Horten, Larvik, Sandefjord, Re, Lardal, Nøtterøy, Tjøme, Hof, Andebu, Holmestrand	12
TELEMARK			
Krisesenteret i Telemark	Skien	Skien, Porsgrunn, Bamle, Siljan, Bø, Seljord, Kragerø, Nome, Nissedal, Tokke, Tinn, Vinje, Sauherad, Drangedal, Kviteseid, Fyresdal	16
AUST-AGDER			
Aust-Agder krisesenter	Arendal	Arendal, Grimstad, Birkenes, Lillesand, Bygland, Bykle, Valle, Froland, Vegårshei, Åmli, Risør, Gjerstad, Iveland, Tvedestrand, Evje og Hornnes	15
VEST-AGDER			
Vest-Agder krisesenter	Kristiansand	Audnedal, Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kristiansand, Kvinesdal, Lindesnes, Lyngdal, Mandal, Marnadal, Sirdal, Songdalen, Søgne, Vennesla, Åseral	15
ROGALAND			
Stavanger krisesenter	Stavanger	Stavanger, Sandnes, Sola, Randberg, Bjerkreim, Lund, Klepp, Hå, Strand, Sokndal, Hjelmeland, Forsand, Egersund, Time, Rennesøy, Finnøy, Gjesdal, Kvitsøy	18
Haugesund krisesenter	Haugesund	Haugesund, Sveio, Bokn, Karmøy, Vindafjord, Utsira, Tysvær, Etne	8
Sauda og omland krisesenter	Sauda	Sauda	1
HORDALAND			
Bergen krisesenter	Bergen	Askøy, Fjell, Kvam, Meland, Osterøy, Sund, Austrheim, Fedje, Lindås, Modalen, Radøy, Øygarden, Austevoll, Fusa, Masfjorden, Os, Samnanger, Vaksdal, Bergen	19
Krisesenter for kvinner i Sunnhordland	Stord	Bømlo, Fitjar, Kvinnherad, Tysnes, Stord	5
Krisesenter for kvinner i Odda og Om	Odda	Ullesvang, Eidfjord, Odda	3
Voss krisesenter	Voss	Voss, Granvin herad, Ulvik herad, Aurland	4
SOGN OG FJORDANE			
Krisesenteret i Sogn og Fjordane	Flora	Balestrand, Bremanger, Eid, Fjaler, Flora, Førde, Gaular, Gloppen, Gulen, Hornindal, Hyllestad, Høyanger, Jølster, Leikanger, Luster, Lærdal, Naustdal, Selje, Sogndal, Solund, Stryn, Vik i Sogn, Vågsøy, Årdal, Askvoll	25
MØRE OG ROMSDAL			
Krisesenteret i Molde og omegn	Molde	Molde, Fræna, Nesset, Aukra, Sandøy, Rauma, Midsund, Eide, Gjemnes, Sunndal, Vestnes	11
Nordmøre krisesenter	Kristiansund	Kristiansund, Aure, Averøy, Halså, Surnadal, Smøla, Tingvoll	7
Sunnmøre krisesenter	Ålesund	Giske, Sykkylven, Ørskog, Herøy, Skodje, Haram, Stordal, Ørsta, Sande, Norddal, Sula, Stranda, Volda, Vanylven, Ulstein, Ålesund	16
SØR-TRØNDELAG			
Trondheim krisesenter	Trondheim	Trondheim	1
Orkdal og omegn krisesenter	Orkdal	Orkdal, Meldal, Roan, Rindal, Åfjord, Hitra, Agdenes, Melhus, Oppdal, Skaun, Snillfjord, Hemne, Midtre-Gauldal, Holtålen, Rennebu, Frøya	16
NORD-TRØNDELAG			
Krisesenteret i Nord-Trøndelag	Verdal	Verdal, Flatanger, Fosnes, Frosta, Grong, Høylandet, Inderøy, Leka, Leksvik, Levanger, Lierne, Meråker, Mosvik, Namdalseid, Namsos, Namskogan, Nærøy, Overhalla, Røyrvik, Snåsa, Steinkjer, Stjørdal, Verran, Vikna	24

Krisesenter	Vertskommune	Kommuner som støtter krisesentrene økonomisk i 2009	Antall
NORDLAND			
Bodø krisesenter	Bodø	Bodø, Beiarn, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Røst, Saltdal, Steigen, Sørfold, Værøy	11
Narvik og omegn krisesenter	Narvik	Narvik, Ballangen, Evenes	3
Sør-Helgeland krisesenter	Brønnøy	Brønnøy, Bindal, Sømna, Vega, Vevelstad	5
Mosjøen krisesenter	Vefsn	Vefsn, Grane, Hattfjelldal	3
Rana krisesenter	Rana	Rana, Nesna, Hemnes	3
Lofoten Krisesenter	Vestvågøy	Vestvågøy, Vågan, Flakstad, Moskenes	4
Vesterålen krisesenter	Sortland	Sortland, Andøy, Hadsel, Lødingen, Øksnes, Bø i Vesterålen	6
TROMS			
Harstad krisesenter	Harstad	Harstad, Kvæfjord, Ibestad, Skånland, Evenes, Bjarkøy	6
Midt-Troms Krisesenter	Lenvik	Sørreisa, Berg, Tranøy, Torsken, Målselv, Bardu, Salangen, Dyrøy, Lenvik	9
Tromsø krisesenter	Tromsø	Nordreisa, Balsfjord, Karlsøy, Storfjord, Lyngen, Kvænangen, Tromsø	7
FINNMARK			
Vest-Finnmark krisesenter	Hammerfest	Nordkapp, Hasvik, Kvalsund, Måsøy, Hammerfest	5
Samisk krise- og incesstenter	Karasjok	Utsjok, Karasjok	2
Nora-senteret	Sør-Varanger	Lebesby, Båtsfjord, Vardø, Vadsø, Tana, Gamvik, Nesseby, Finnmark fylkeskommune, Sør-Varanger	9
Alta krisesenter	Alta	Alta, Loppa	2
Totalt			404

Det er til sammen oppgitt 404 kommuner som bidrar til finansieringen av krisesenter (tre kommuner finansierer mer enn ett senter og telles bare en gang ved summering). I dette antallet ligger også en finsk kommune (Utsjok) og Finnmark fylkeskommune.

C. Kriesesentrene i rapporten

Rangert alfabetisk etter sted

Kriesesenter	Beboerstatistikk	Dagbrukerstatistikk	Samlestatistikk
Alta kriesesenter	1	1	1
Asker og Bærum kriesesenter	1	1	1
Aust-Agder kriesesenter	1	1	1
Bergen kriesesenter	1	1	1
Betzy kriesesenter, Drammen	1	1	1
Bodø kriesesenter	1	1	1
Eva kriesesenter, Halden	1	1	1
Follo kriesesenter	1	1	1
Fredrikstad kriesesenter	1	1	1
Gjøvik kriesesenter	1	1	1
Glåmdal kriesesenter	1	1	1
Gudbrandsdal kriesesenter	1	1	1
Hallingdal kriesesenter	1	1	1
Hamar kriesesenter	1	1	1
Harstad kriesesenter	1	1	1
Haugesund kriesesenter	1	1	1
Hønefoss kriesesenter	1	1	1
Indre Østfold kriesesenter	1	1	1
Kongsberg kriesesenter	1	1	1
Lofoten kriesesenter	1	1	1
Midt-Troms kriesesenter	1	1	1
Molde og omegn kriesesenter	1	1	1
Mosjøen kriesesenter	1	1	1
Moss kriesesenter	1	1	1
Narvik kriesesenter	1	1	1
Nora senteret	1	1	1
Nordmøre kriesesenter, Kristiansund	1	1	1
Nord-Trøndelag kriesesenter	1	1	1
Nord-Østerdal kriesesenter	1	1	1
Odda og omland kriesesenter	1	1	1
Orkdal og omegn kriesesenter	1	1	1
Oslo kriesesenter	1	1	1
Rana kriesesenter	1	1	1
Romerriktet kriesesenter	1	1	1
Samisk kriesesenter, Karasjok	1	1	1
Sarpsborg kriesesenter	1	1	1
Sauda og omland kriesesenter	1	-	1
Sogn og Fjordane kriesesenter	1	1	1
Stavanger kriesesenter	1	1	1
Sunnhordaland kriesesenter	1	1	1
Sunnmøre kriesesenter, Ålesund	1	1	1
Sør-Helgeland kriesesenter	1	1	1
Telemark kriesesenter, Skien	1	1	1
Tromsø kriesesenter	1	1	1
Trondheim kriesesenter	1	1	1
Vest-Agder kriesesenter, Kristiansand	1	1	1
Vesterålen kriesesenter	1	1	1
Vest-Finnmark kriesesenter	1	1	1
Vestfold kriesesenter, Tønsberg	1	1	1
Voss kriesesenter	1	1	1

D. Beboerskjema

Neste side

Registreringsskjema for beboere ved krisesenteret 2009

Underlagt taushetsplikt

Navn på krisesenter:

Skjemanr:

For innlogging på web: <http://survey.srgi.no>

Brukernavn:

Passord:

1 Har beboeren godtatt å bli registrert?

- ☐ Ja ⇒ Fortsett utfylling
☐ Nei ⇒ Vennligst registrer skjemaet på web

2 Dato for ankomst og utflytting fra krisesenteret:

	Dag	Måned	År
Ankomst:.....			
Utflytting:.....			

3 Hvilken kommune kommer beboeren fra?

- ☐ Vertskommunen
☐ Annen kommune
☐ Ingen kommunetilhørighet

4 Er oppholdet beboerens første ved krisesenteret i 2009?

- ☐ Ja
☐ Nei

5 Har beboeren vært i kontakt med dette eller annet krisesenter tidligere?

- ☐ Ja, vært i kontakt
☐ Nei

Flere kryss mulig i hver kolonne

	Dette krisesenteret	Annet krisesenter
Hatt telefonkontakt	☐	☐
Vært dagbruker i 2009	☐	☐
Vært dagbruker før 2009	☐	☐
Vært beboer i 2009	☐	☐
Vært beboer før 2009	☐	☐

Opplysninger om beboeren

6 Hva er beboerens kjønn?

- ☐ Kvinne
☐ Mann

7 Hvilken aldersgruppe tilhører beboeren?

- ☐ Under 18 år ☐ 40-49 år
☐ 18-29 år ☐ 50-59 år
☐ 30-39 år ☐ 60 år eller eldre

8 Ved ankomst, var beboeren ...

- ☐ ... enslig?
☐ ... samboer?
☐ ... gift/registrert partner?
☐ ... separert?
☐ ... skilt?
☐ ... flyttet fra samboer?
☐ ... enke/enkemann?

9 Hvor mange barn i de ulike aldersgruppene har beboeren med til krisesenteret?

0-5 år:.....	
6-12 år	
13-17 år:.....	
18 år eller eldre:...	

10 Hvor mange av disse barna bodde ikke på senteret under hele oppholdet til beboeren?

Antall barn:.....

11 Hvor mange døgn bodde barn med kortere opphold enn beboeren på senteret?

Antall døgn.....

Dersom det er flere barn, summer antall døgn for hvert barn

12 Hvor mange *hjemmeboende* barn i de ulike aldersgruppene er ikke med til krisesenteret?

0-5 år:		
6-12 år		
13-17 år:		
18 år eller eldre: ...		

14 Er beboeren gravid ved ankomst til krisesenteret?

- ☐ Ja
☐ Nei
☐ Vet ikke/ubesvart

15 Er en av eller begge beboerens foreldre født i utlandet?

- ☐ Ja, begge
☐ Ja, en av dem
☐ Nei
☐ Vet ikke

13 Hvis brukeren har barn under 18 år, har krisesenteret sendt bekymringsmelding til barnevernet?

- ☐ Ja
☐ Nei

16 Hvordan er språkforståelsen ved ankomst?

- ☐ Snakker ikke norsk
☐ Snakker litt norsk
☐ Snakker godt norsk

17 Var det behov for tolk under samtalen med beboeren?

- ☐ Ja, brukte tolk
☐ Ja, men brukte ikke tolk
☐ Nei

18 Har beboere en eller flere funksjonsnedsettelse?

Flere kryss mulig

- ☐ Ja, nedsatt bevegelsesevne
☐ Ja, nedsatt synsevne
☐ Ja, nedsatt hørselsevne
☐ Ja, annen funksjonsnedsettelse
☐ Nei

20 Oppgir beboeren en eller flere overgripere?

- ☐ Én
☐ To
☐ Tre eller flere

19 Hvilken tilknytning har beboeren til arbeidslivet?

Flere kryss mulig

- ☐ Hjemmearbeidende
☐ Utearbeidende fulltid
☐ Utearbeidende deltid
☐ Arbeidssøker
☐ Under utdanning
☐ Stønad/Trygd/Pensjon
☐ Deltar på kurs

Opplysninger om overgriperen

Dersom beboeren oppgir opplysninger om flere enn en overgriper skal det registreres opplysninger om den personen som beboeren regner for å være hovedovergriper

21 Hva er beboerens relasjon til overgriperen ved dette besøket?

- ☐ Ektefelle/samboer
☐ Tidligere ektefelle/samboer
☐ Kjæreste (særbo)
☐ Foreldre
☐ Sønn/Datter
☐ Annet familiemedlem
☐ En eller flere bekjente
☐ En eller flere ukjente personer

22 Hvilket kjønn har overgriperen

- ☐ Kvinne
☐ Mann

23 Hvilken aldersgruppe tilhører overgriperen?

- ☐ Under 18 år
☐ 18-29 år
☐ 30-39 år
☐ 40-49 år
☐ 50-59 år
☐ 60 år eller eldre

24 Er en eller begge overgriperens foreldre født i utlandet?

- ☐ Ja, begge
☐ Ja, en av dem
☐ Nei
☐ Vet ikke

25 Hvilken tilstand var overgriperen ved mishandlingen(e)/overgrepet(ene)?

- ☐ Alltid ruspåvirket
☐ Av og til ruspåvirket
☐ Alltid edru
☐ Vet ikke

Henvendelse og situasjon**26 Hvor lenge har overgrepet(ene) vart?**

- ☐ Engangstilfelle ☐ Pågått siste året
☐ Pågått 1 til 4 år ☐ Pågått 5 år eller lengre

28 Hva oppgav beboeren som årsak til henvendelsen?**Flere kryss mulig**

- ☐ Fysisk vold
☐ Psykisk vold
☐ Trusler
☐ Barnemishandling
☐ Tvangsgifte
☐ Voldtekt
☐ Incest mot bruker
☐ Incest mot brukerens barn
☐ Annen seksuell vold
☐ Utsatt for menneskehandel
☐ Annet, (spesifiser/skriv inn)

27 Hvordan ble beboeren henvist til krisesenteret?**Sett ett kryss**

- ☐ Eget initiativ
☐ Familie/venn/bekjent
☐ Lege/Legevakt
☐ Overgrepsmottak
☐ Helsesøster
☐ NAV
☐ Barnevern
☐ Politiet
☐ Advokat
☐ Familievernkontor
☐ Flyktninginstans
☐ Skole
☐ Interesseforening
☐ Annet krisesenter
☐ Andre, (spesifiser/skriv inn)

29 Hvordan vurderer beboeren eventuelle skader påført under mishandlingen(e)?

- ☐ Fysiske skader
☐ Psykiske skader
☐ Både fysiske og psykiske skader
☐ Ingen skader
☐ Vet ikke

30 Er forholdet anmeldt?

- ☐ Ja, av beboer
☐ Ja, ved offentlig påtale
☐ Ja, av annen instans
☐ Nei

31 Ønsker beboeren å anmelde forholdet?

- ☐ Ja, kommer til å anmelde
☐ Ja, men tørr ikke å anmelde
☐ Nei, ønsker ikke å anmelde
☐ Usikker

32 Har beboeren voldsalarm

- ☐ Ja
☐ Nei

33 Skal beboeren søke om voldsalarm?

- ☐ Ja, skal søke
☐ Vurderer å søke
☐ Nei

Bistand

34 Er beboeren henvist/formidlet til en eller flere av de følgende institusjonene/instansene i forbindelse med oppholdet?

Flere kryss mulig

- ☐ Ingen henvisning
- ☐ Politiet
- ☐ Lege/legevakt
- ☐ NAV
- ☐ Barnevern
- ☐ Boligkontor
- ☐ Advokat
- ☐ Familievernkontor
- ☐ Psykolog/psykiater
- ☐ PPT/BUP
- ☐ Annet krisesenter
- ☐ Andre (spesifiser/skriv inn)

35 Hvilken bistand har beboeren fått fra krisesenteret under oppholdet?

Flere kryss mulig

- ☐ Ingen bistand
- ☐ Blitt fulgt til hjelpeapparatet
- ☐ Hjelp til å finne bolig
- ☐ Hjelp til flytting
- ☐ Støtte/praktisk hjelp
- ☐ Bistand i forbindelse med barns kontakt med far
- ☐ Deltakelse i gruppe/nettverk
- ☐ Barnepass
- ☐ Andre tilbud til barn ved senteret
- ☐ Annet (Spesifiser/skriv inn)

Etter oppholdet

36 Hvor drar beboeren etter oppholdet ved krisesenteret?

- ☐ Hjem til egen bolig (uten overgriper)
- ☐ Ny/annen bolig
- ☐ Tilbake til overgriper
- ☐ Slektninger/venner
- ☐ Overgangsbolig
- ☐ Annet krisesenter
- ☐ Institusjon
- ☐ Vet ikke
- ☐ Annet sted (spesifiser/skriv inn)

37 Dato for ankomst og utflytting fra overgangsboligen:

	Dag	Måned	År
Innflytting:.....			
Planlagt utflytting:.....			

E. Dagbrukerskjema

Neste side

Registreringsskjema for dagbrukere ved krisesenteret 2009

Underlagt taushetsplikt

Navn på Krisesenter:

Skjemanr:

For innlogging på web: <http://survey.srgi.no>

Brukernavn:

Passord:

1 Har dagbrukeren godtatt å bli registrert?

- ☐ Ja ⇒ Fortsett utfylling
☐ Nei ⇒ Vennligst registrer skjemaet på web

2 Dato for dagbrukerens kontakt med krisesenteret:

Dag	Måned	År:

3 Har dagbrukeren vært i kontakt med dette eller annet krisesenter tidligere?

- ☐ Ja, vært i kontakt
☐ Nei

Flere kryss mulig i hver kolonne	Dette krisesenteret	Annet krisesenter
Hatt telefonkontakt	☐	☐
Vært beboer i 2009	☐	☐
Vært beboer før 2009	☐	☐
Vært dagbruker før 2009	☐	☐
Vært dagbruker i 2009	☐	☐

Avslutt registreringen dersom personen har vært dagbruker **ved dette** krisesenteret tidligere i 2009. Resten av skjemaet fylles ut ved førstegangs henvendelse som dagbruker i 2009

Opplysninger om dagbrukeren

4 Hvilken kommune kommer dagbrukeren fra?

- ☐ Verskommune ☐ Annet kommune ☐ Ingen kommunetilhørighet

5 Hva er dagbrukerens kjønn?

- ☐ Kvinne ☐ Mann

6 Hvilken aldersgruppe tilhører dagbrukeren?

☐ Under 18 år	☐ 18-29 år
☐ 30-39 år	☐ 40-49 år
☐ 50-59 år	☐ 60 år eller eldre

7 Ved dette besøket, var dagbrukeren ...

☐ enslig?	☐ samboer?
☐ gift/registrert partner?	☐ separert?
☐ skilt?	☐ flyttet fra samboer?
☐ enke/enkemann?	

8 Har dagbrukeren hjemmeboende barn?

- ☐ Ja
☐ Nei ⇒ Gå til spørsmål 11

9 Hvor mange hjemmeboende barn i de ulike aldersgruppene har dagbrukeren?

Over 18 år: ⇒ Gå til spørsmål 11

Under 18 år:

10 Hvis brukeren har barn under 18 år, har krisesenteret sendt bekymringsmelding til barnevernet?

- ☐ Ja
☐ Nei

11 Er dagbrukeren gravid ved dette besøket?

- ☐ Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke/ubesvart

12 Er en av eller begge dagbrukerens foreldre født i utlandet?

- ☐ Ja, begge
☐ Ja, en av dem
☐ Nei
☐ Vet ikke

Fortsett neste side

13 Hvordan er språkforståelsen ved ankomst?

- ☐ Snakker ikke norsk ☐ Snakker litt norsk
☐ Snakker godt norsk

14 Var det behov for tolk under samtalen med dagbrukeren?

- ☐ Ja, brukte tolk
☐ Ja, men brukte ikke tolk
☐ Nei

15 Har dagbrukeren en eller flere funksjonsnedsettelse? 16 Oppgir dagbrukeren en eller flere overgripere?*Flere kryss mulig*

- ☐ Ja, nedsatt bevegelsesevne
☐ Ja, nedsatt synsevne
☐ Ja, nedsatt hørselsevne
☐ Ja, annen funksjonsnedsettelse
☐ Nei

- ☐ Én
☐ To
☐ Tre eller flere

Dersom dagbrukeren oppgir opplysninger om flere enn en overgriper skal det registreres opplysninger om den personen som dagbrukeren regner for å være hovedovergriper

17 Hva er dagbrukerens relasjon til overgriperen ved dette besøket?

- ☐ Ektefelle/samboer ☐ Tidligere ektefelle/samboer ☐ Kjæreste (særbo) ☐ Foreldre
☐ Sønn/Datter ☐ Annet familiemedlem ☐ En eller flere bekjente ☐ En eller flere ukjente

Henvendelse og situasjon**18 Hvordan ble dagbrukeren henvist til krisesenteret?***Sett ett kryss*

- ☐ Eget initiativ
☐ Familie/venn/bekjent
☐ Lege/Legevakt
☐ Overgrepsmottak
☐ Helsesøster
☐ NAV
☐ Barnevern
☐ Politiet
☐ Advokat
☐ Familievernkontor
☐ Flyktningsinstans
☐ Skole
☐ Interesseforening
☐ Annet krisesenter
☐ Andre (spesifiser/skriv inn)

19 Hva oppgav dagbrukeren som årsak til henvendelsen?*Flere kryss mulig*

- ☐ Fysisk vold
☐ Psykisk vold
☐ Trusler
☐ Barnemishandling
☐ Tvangsgifte
☐ Voldtekt
☐ Incest mot bruker
☐ Incest mot brukerens barn
☐ Annen seksuell vold
☐ Utsatt for menneskehandel
☐ Annet (spesifiser/skriv inn)

Bistand**20 Er dagbrukeren henvist/formidlet til en eller flere av de følgende institusjonene/instansene i forbindelse med oppholdet?***Flere kryss mulig*

- ☐ Ingen henvisning
☐ Politiet
☐ Lege/legevakt
☐ NAV
☐ Barnevern
☐ Boligkontor
☐ Advokat
☐ Familievernkontor
☐ Psykolog/psykiater
☐ PPT/BUP
☐ Annet krisesenter
☐ Andre (spesifiser/skriv inn)

21 Hvilken bistand har dagbrukeren fått fra krisesenteret under oppholdet?*Flere kryss mulig*

- ☐ Ingen bistand
☐ Samtale
☐ Blitt fulgt til hjelpeapparatet
☐ Hjelp til å finne bolig
☐ Hjelp til flytting
☐ Støtte/praktisk hjelp
☐ Bistand i forbindelse med barns kontakt med far
☐ Deltakelse i gruppe/nettverk
☐ Barnepass
☐ Andre tilbud til barn ved senteret
☐ Annet (Spesifiser/skriv inn)

F. Samlestatistikk 2009

Neste side

Samleskjema for krisesentrene i 2009

Navn på krisesenter: «Krisesenter»

Link til innloggingsside:

Brukernavn:

Passord:

1 Navn på vertskommunen:

2 Navn på kontaktperson:

Telefon:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

E-post:

3 Angi krisesenterets organisasjonsnummer:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4 Navn på kommuner som støtter krisesenteret økonomisk i 2009:

(NB: Skriv også vertskommunen)

5 Bruk oversikten fra skjema for telefonhenvendelser til å angi...

... totalt antall telefonhenvendelser i 2009:.....

--	--	--	--	--	--

... totalt antall krisetelefonhenvendelser i 2009:

--	--	--	--	--	--

... totalt antall henvendelser på e-post i 2009:

--	--	--	--	--	--

6 Totalt antall overnattingsdøgn for kvinner i 2009:

--	--	--	--	--

7 Totalt antall overnattingsdøgn for menn i 2009:

--	--	--	--	--

8 Totalt antall overnattingsdøgn for barn i 2009:

--	--	--	--	--

Ved registrering av antall overnattingsdøgn skal man summere døgnene for alle aktuelle beboerne. Hvis man for eksempel har hatt 10 kvinner boende på senteret og 5 av disse bodde der i 10 døgn, mens 5 bodde der i 20 døgn, skal det skrives 150 på totalt antall overnattingsdøgn for kvinner.

Eie- og leieforhold ved krisesenteret

Informasjon om eventuelle overgangsboliger skal rapporteres kun der dette er presisert i spørsmålet.

9 Hva slags eie- eller leieforhold har senteret?

- ☐ Eier ⇒ Gå til 11
☐ Leier ⇒ Gå til 10

10 Hvem leier senteret av?

- ☐ Kommunen
☐ Staten
☐ Stiftelse
☐ Private

11 Har senteret overgangsbolig(er) for sine beboere?

- ☐ Ja
☐ Nei ⇒ Gå til 14

Antall overgangsboliger:

--	--	--

12 Hva slags eie- eller leieforhold har senteret til overgangsboligen(e)?

- ☐ Eier alle boligene ⇒ Gå til 14
☐ Leier alle boligene
☐ Både eier og leier

13 Hvem leier senteret overgangsboligen(e) av? Sett flere kryss dersom det er flere boliger

- ☐ Kommunen
☐ Staten
☐ Stiftelse
☐ Private

14 Hvordan er organisasjonsstrukturen ved krisesenteret?

- ☐ Stiftelse
☐ Kommunal/interkommunal
☐ Annet, spesifiser

--

Tilgjengelighet på krisesenteret

De videre spørsmålene gjelder kun forholdene ved selve senteret, ikke eventuelle overgangsboliger.

15 Er senteret tilrettelagt for brukere med følgende funksjonsnedsettelse?

	Ja	Nei
Nedsatt bevegelsesevne	☐	☐
Nedsatt synsevne	☐	☐
Nedsatt hørselsevne.....	☐	☐
Annen funksjonsnedsettelse	☐	☐

16 Antall parkeringsplasser merket for personer med nedsatt funksjonsevne:

Antall øvrige parkeringsplasser:

17 Hvor stort areal har krisesenteret?

Brutto kvadratmeter:

Lokalene

18 Hvor mange rom er det på senteret?

Ett og samme rom skal telles kun én gang. For eksempel skal vaktrom som også er soverom for ansatte enten registreres som Vaktrom eller som Soverom for ansatte. Alle kategoriene skal fylles ut. For kategorier der senteret ikke har aktuelle romtyper, registreres 0 (null).

	Antall rom
Soverom for beboere:	
Soverom for ansatte:	
Kjøkken:	
Stue(r):	
Aktivitetsrom/lekerom:	
Bad med WC:	
Bad uten WC:	
Separat WC:	
Kontor(er):	
Samtalerom:	
Vaktrom:	
Møterom:	
Besøksrom:	
Andre rom, spesifiser	
Antall rom totalt	

19 Antall faste sengeplasser
på senteret for beboere:.....

Antall faste sengeplasser
på senteret for ansatte:.....

20 Har senteret vært fullt en eller flere ganger i løpet av året?

- ☐ Ja, en gang
☐ Ja, flere ganger
☐ Nei

Bemanning og tilbud på senteret

21 Er senteret bemannet hele døgnet?

- ☐ Ja
☐ Nei

22 Har senteret egne ansatte som primært jobber med barn?

- ☐ Ja
☐ Nei ⇒ Gå til 24

23 Antall ansatte som primært jobber med barn:

24 Har senteret spesielle tilbud rettet mot barn?

- ☐ Ja
☐ Nei ⇒ Gå til 26

25 Hvilke tilbud har senteret for barn? Flere kryss er mulig.

- ☐ Enesamtaler for barn med/uten mor tilstede
☐ Gruppesamtaler/-tilbud for barn
☐ Egne samarbeidsopplegg med andre offentlige hjelpetjenester
☐ Bistand ved samvær med far/overlevering
☐ Oppfølging av barn som tidligere har hatt opphold ved senteret
☐ Barnehagetilbud – i egen regi eller avtale med annen barnehage
☐ Skyssordning til/fra barnehage/skole
☐ Fritidsaktiviteter for barn i regi av senteret
☐ Fritidsaktiviteter for barn i regi av frivillige organisasjoner
☐ Andre tilbud, spesifiser:

26 Hvilke av følgende fasiliteter finnes på senteret? Flere kryss er mulig.

- ☐ PC
☐ Internett
☐ Dataspill/Playstation
☐ TV
☐ Bøker/blader/aviser
☐ Lekerom
☐ Ungdomsrom
☐ Lekeplass ute
☐ Uteplass, for eksempel hage, terrasse, bakgård

27 Hvilke regler gjelder for besøk?

- ☐ Besøk tillates ikke
- ☐ Besøk tillates med visse restriksjoner
- ☐ Det er ingen restriksjoner for besøk

Ansatte**28 Hvor mange ansatte har jobbet ved senteret i løpet av året fordelt på følgende kategorier?**

	Antall personer	Antall årsverk
Ordinær stilling, heltid:		
Ordinær stilling, deltid:		
Frivillige vakter:		

29 Hvor mange ansatte i løpet av året er menn?

	Antall personer	Antall årsverk
Ordinær stilling, heltid:		
Ordinær stilling, deltid:		
Frivillige vakter:		

30 Hvilke stillingskategorier fordeler de brukerrettede stillingene seg på?

	Antall personer	Antall årsverk
Daglig leder/dagarbeider(e):		
Nestleder:		
Miljøarbeider:		
Andre brukerrettede stillinger:		

31 Hvilke stillingskategorier fordeler de merkantile stillingene seg på?

	Antall personer	Antall årsverk
Kontoransvarlig/sekretær:		
Kjøkken/husansvarlig:		
Vaktmester:		
Renholder:		
Andre merkantile stillinger:		

32 Antall ansatte med brukerrettede stillinger fordelt på deres høyest fullførte utdanning:

	Antall ansatte
Grunnskolenivå:	
Videregående skolenivå:	
Universitets- og høyskolenivå:	
Annet:	

Trondheim

2010